Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 694 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 29 ԱՊՐԻԼ 1886 (Ն. Տ.) 11 ՄԱՅԻՍ 1886 — 7 ՇԱՊԱՆ 1303

40 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Նորատունկեան-Խան

Գնոյ ադրես՝ خانده نورادونكيان ده غلطه ده ايله‌ر

غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ Համար	Տարեկան	գահեկան արժողի	200
» »	վեցամեայ	» »	100
» »	չորսամեայ	» »	50
Գաւառաց »	եւ տեղական թղթատարով	տարեկան » »	240
Գաւառաց »	Հասցէ՝ եւ տեղական թղթատարով	վեցամեայ » »	120
Օտար երկիրներ,	տարեկան	Ֆրանք	56
» »	վեցամեայ	»	28

Դուրս գրկուած լրագրաց համար ծանրոյ ծախքը Տիրութեան վրայ է։ Խմբագրութեան գրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չարուիր։

Les annonces sont reçues à l'Easter Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 28 ԱՊՐԻԼ, 1886.

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԴԷՊՔԵՐ տեղի ունեցան շաբաթ օրէն ի վեր։ Պ. Տէլեանիս վերջապէս յայտարարեց թէ, եթէ Վերջնագիրն և Միջազգային Նաւատորմը չկենան, պատրաստ է ամէն բացատրութիւններ տալ բանակին լուծման նկատմամբ։ Բայց Յունաստանի արձանապարհները չենքէր տեղի տալ բանակին առջեւ, կամ ուրիշ դէպ-մոռնիկն ընդունել։ Տերութիւնք պաշարումն ի գործ դնելու ձեռնարկեցին։ Հելլենական Թերակղզին ամէն կողմէ կը պաշարուի Միջազգային Նաւատորմին նաւերով, որք հետզհետէ կուգան կրետական ջուրերէն։ Ռազմանաւերք և զինուորական պիտոյք այսուհետեւ չպիտի կրնայ ստանալ Յունաստան։ Բայց թէ սովորական ծովային վաճառականութիւնը պիտի արգիլուի, տարբեր խնդիր մ'է այս։ Մինչեւ իսկ եթէ Տերութիւնք որոշեն թէ հելլենական դրօշ կրող «ամէն նաւ անխտիր» արգելուի, տակաւին ծովային վաճառականութիւնն հելլենական նաւերի ի գործ կրնան դնել օտար դրօշի տակ, բաւ է որ արգիլեալ նիւթեր չփոխադրեն։ Ուստի, կարծենք պէտք չէ հետեւցնել թէ այս պաշարման հետեւանքը պիտի լինի սովի դատապարտել զՅունաստան։ Հելլէն նաւատորմը տեղէն չպիտի կրնայ շարժիլ։ Յունաստան մինչեւ ցարդ ստացած զէնքերով ու վառօդով չատանալ պիտի հարկադրի։ Եւ ի սէր խաղաղութեան պահպանման, օտար ազդերը բան մը չեն կրնար ընել այս սեղմումներու։

Հինգ Տէրութիւնք աւելի մեծ հաստատամտութիւն մը ցուցուցին քան ինչ որ կ'ակնկալէր Պ. Տէլեանիս։ Խզումը կատարեալ եղաւ սոսկ հինգ Տէրութեանց և Յունաստանի միջեւ։ Յունաստանի կացութեան դժուարութիւնն ակներեւ է։ Չի կրնար ո՛չ պատերազմ ընել, ո՛չ բանակը ցրուել։ Պատերազմ չի կրնար ընել։ զի բացորոշ խոստում տուած է Ֆրանսայի թէ չպիտի վրդովէ խաղաղութիւնն, և Յունաստան չի կրնար խզել իւր այս կամաւոր և հանդիսաւոր խոստում, ինչպէս՝ շարաթ օրն ալ կը յիշեցնէր Աթէնքի պաշտօնական լրագիրը։ Բայց Յունաստան չի կրնար նաև անմիջապէս ցրուել իւր բանակ։ զի յանժամ «ճնշման ներքեւ» գործած պիտի լինի։ Վերջնագրէն և Նաւային Ցոյցէն ահաբեկած պիտի լինի, «օտար միջամտութիւնը» ճանչած պիտի լինի, — բաներ որոց դէմ կը բողոքէր իւր Նախարարապետին բերնով, որ քանիցս յայտարարեց թէ Միջազգային Նաւատորմին ոպառնալեաց և Վերջնագրոյն հրամանաց զօրութեամբ ոչինչ կրնայ որոշել, յարգելով երկրին արժանապատուութիւնն և անկախութիւնն։ — Ահա՛ Պ. Տէլեանիսի քաղաքականութեան հետեւանքը։ Պ. Տէլեանիս երկրին ձեռքերն ու ոտքերը կապեց կանխաւ։ եւ ապա մղեց նոյն երկիրն՝ անկախութեան եւ արժանապատուութեան մարտ մը մղելու հինգ մեծ Տէրութեանց դէմ։ Բուն իսկ Հելլէնի մը տեսութեամբ նայելով խնդրոյն վրայ, այս կացութիւնն շատ դժնդակ է։ Յունաստան չի կրնար պատերազմիլ և առանց պատերազմելու, ընդունայն պիտի կրէ ցամաքային պատերազմի մը բոլոր ծախքերը, — քանի որ բոլանգակ հելլէն բանակն համախմբեալ կը կենայ սահմանաց վրայ, — և ծովային պատերազմի մը բոլոր հետեւանքները, քանի որ իւր նաւահանգիստք պաշարուած պիտի մնան։ Թշնամի նաւատորմը թերեւս այնչափ դիւրաւ եւ յաջողութեամբ չկարենար պաշարել հելլենական նաւահանգիստներն որչափ Միջազգային նաւատորմը, սա գերազանց պատճառաւ թէ հելլէնք անկարող են իրենց ծովառմբերով ու մարտանաւերով յարձակիլ Միջազգային Նաւատորմին վրայ, մինչ թշնամի նաւատորմին հետ մարտնչել կարենալու միտիարութիւնը պիտի ունենային, և որովհետեւ թշնամւոյն հետ յայտնի պատերազմի մէջ պիտի լինէին, պաշարումէն խոյս պիտի կրնային տալ ո՛ր կէտի վրայ որ կարենային։ Մինչ Տէրութեանց պաշարումէն խոյս տալով, չեն զօրեր իրենց նաւուց վրայ հրաւիրել Միջազգային Նաւատորմին կրակներն, և յայտնի կռիւ մը բանալ մէկի տեղ հինգ Տէրութեանց հետ։

Եթէ մեք ի Կ. Պոլիս կրնանք ընել այս խորհրդածութիւններն Յունաստանի քաղաքական կացութեան անօրինակ դժուարութեանց վրայ, Հելլէնք և նոյն ինքն Պ. Տէլեանիս անշուշտ ի վաղուց զգացած են այս դառն իրողութեանց նշանակութիւնը։ Բնական էր ուրեմն որ Պ. Տէլեանիս հրաժարէր։ Եւ վերջապէս հրաժարեցաւ։ Իւր «խոստաստութիւն» տեղի տուաւ այն չփոթութեանց մեծութեան ու ծանրութեան առջեւ զորս յարուցած էր իւր հայրենասիրական անխոհեմութիւն։ Բայց երեկի Հեռագրաց նայելով, Դէորդ Թագաւորն իւր Նախարարապետին օձիքը ձեռքէ չի ձգեր։ Նամակ մը գրեր է նմա, որով կը հրաւիրէ՝ իւր ձեռօք ազգին գլուխը բերած դժուարութիւնները բառնալ իւր ձեռօք եւ ապա մեկնիլ։ Սահմանադրական Վեհապետ մը չի կրնար նախարարապետի մը հրաժարականն ընդունիլ, մինչեւ որ պատրաստ յաջորդ մը չտեսնէ Խորհրդարանին մէջ։ Արդ, ա՛նպէս մեծ են Յունաստան շրջապատող դժուարութիւնք, որ Պ. Դրիքուբիս, միակ կարելի յաջորդը կը խորշի պաշտօնէ։ Պ. Տէլեանիս, թագաւորական պատուէրին հակառակ, պնդեր է հրաժարականին վրայ։ Հետաքրքրաշարժ է դիտել թագաւորին և Նախարարապետին միջեւ ծագած այս ընտանեկան վէճին ելքը։ Բարերախտապէս, կրնանք նկատել թէ խնդիրն իւր երկիւղալի կողմը կորուսած է, թէեւ յոյժ աւելցուցած է իւր հետաքրքրական կողմերն։ Եթէ յանկարծական բան մը չպատահի, Հելլենական Խնդրոյն արդի վիճակը կրնանք նկարագրել հրբեւ «Մոլգնաւորութիւն Վերջաւորութեան»։ Յունաստան չպիտի պատերազմի։ Թուրքիա եւս չպիտի պատերազմի։ քանի որ օսմ. քաղաքականութիւնն եղած է միշտ պաշտպանողական վրայ մնալ և արտաքին յարձակումէ մը ետքը միայն պատերազմի սկսիլ։ Բանակի մը, որ չպիտի պատերազմի, ո՛չ այլ ինչ կը մնայ բայց եթէ ցրուիլ։ ուշ կամ կանուխ։ Եւ ուշ կամ կանուխ պիտի խմանք թէ հելլէն բանակը ցրուած է, թերեւս առանց գնակ մ'իսկ արձակելու։

Պ. ՏԷԼԵԱՆԻՍ, հրաժարականէն առաջ, իմացուցած է Ֆրանսական դեսպանին թէ ցորչափ Միջազգային Նաւատորմը կենայ հելլենական եղերաց վրայ, ինք չպիտի պակեցնէ զինուց ներքեւ դտնուող զօրքերը։ Բայց հինգ Տէրութեանց Յունաստանի վրայ ի գործ դրած ճնշման դադարմանն հետ մէկտեղ պիտի ելնէ արքայական հրամանագիր մը հելլենական պահեստից քանի մը կարգերը ճամբող։ «Ներսոյ ապահով կրնայ լինել թէ «Յունաստան խղճի մտօք պիտի յարգէ այն խոստումը զոր տուած էր Ֆրանսայի։»

Յետ կարդալու այս վերջին տողեր, որք զանազան պաշտօնական ձեւերով յայտարարեալ որոշում մը կը ցուցնեն, անկարելի է դժգոհ լինել Ֆրանսայի ուրոյն միջնորդութենէն, որ այնպիսի կարեւոր խոստում մը կորզած է հելլէն կառավարութենէն։ Եթէ Ֆրանսա պարզապէս միացած լինէր մեւս Տէրութեանց հետ, Եւրոպա աւելի բան մը չպիտի շահէր. միեւնոյն մերժողական պատասխանը պիտի ընդունէր զիջանելու ճնշման ներքեւ։ Բայց Ֆրանսա, նիւթական ճնշման միջոցներէ հրաժարելով հանդերձ, Եւրոպոյ համար ձեռք բերաւ նշանաւոր արդիւնք մը։ զի ահա՛ Յունաստան կապուած կը մնայ իւր պատուոյ խօսքով զոր տուած է Ֆրանսայի, և այս բաւ է ապահովելու Եւրոպոյ բուն նպատակները, այն է՝ խաղաղութեան անվթար պահպանումը։

Աթէնքէ մայիս 5 թուով հեռագրոյ մը նայելով, համոզում կայ եղեր Յունաստանի մայրաքաղաքին մէջ թէ արդի դժուարութիւնք վերջ պիտի գտնեն շնորհիւ յոյժ ստիպողական կոչումներուն զորս Դէորդ Թագաւորն բրեր է իւր ազգեցիկ ազգականաց, Զարին (իւր քեռայր) և Վալէսի Իշխանին (նմանապէս իւր քեռայր)։

—Աթէնքէ մայիս 5 թուով։ Տերութեանց ներկայացուցիչք ներկայ էին գոհարանական պաշտօնան, որ տեղի ունեցաւ Թագաւորին ծննդեան տարեւարձին առթիւ։ Դիտուեցաւ թէ Պ. Տէլեանիսի և անդլիական, գերմանական և աւստրիական դեսպանաց միջեւ ողջոյնի փոխանակութիւնք պաղ էին։ Բայց չատ քաղաքավար կերպիւ բարեւեցին զիրար Նախարարապետն և Ֆրանսայի, Թուրքիոյ, Իտալիոյ և Ռուսիոյ ներկայացուցիչները։ Բոլոր արարողութիւնը բաւական պաղ եղաւ։ Տերութեանց ներկայացուցիչք խմբռ ին չպիտի երթան ըստ սովորութեան շնորհաւորել Դէորդ Թագաւորը։ Մեծ բազմութիւն կար եկեղեցին, բայց ցոյցեր չեղան։

—Աթէնքի պահապան զօրքերը ղրկուեցան դէպ ի Թեսալիոյ սահմանագլուխ։ Աթէնքի ժողովուրդն եռանդալից ցոյցերով ողջերթ մղեցեց անոնց։

—Վիէննայէ մայիս 3 թուով առ Տեպ։ Ապահով չէ թէ պաշարումը պիտի պարտադրէ զՅունաստան կիրքում ընելու։ Յունաստանի արտաքմունք մանաւանդ աշնան տեղի կ'ունենան, և հաւանօրէն, պաշարման արդիւնքը պիտի լինի Յունաստանի հետ վաճառականութիւն ընող եւրոպական աղգերը նեղել և վնասել աւելի քան զնոյն ինքն Յունաստան։

ԱՐԻՒՆԱԼԻՑ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՆԻՇԽԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋԵՒ

Ց'ԱՄԵՐԻԿԱ

Գործաւորական մեծամեծ շարժումն մեղի կ'ունենան Միացեալ Նահանգաց մէջ։ Հարիւր հազարաւոր գործաւորք կը պահանջեն միաբերան որ այսուհետեւ օրն 8 ժամ աշխատին, ըստ առաջնոյն 10 ժամու թոշակ ընդունելով։ Հարիւր հազար ձեռքեր գադրած են գործել, մինչեւ որ գործատերք զիջանին այս պահանջման։ Ուրեք ուրեք, գործատերք իրաւախոհ եղան, հաւանելով 10 ժամու թոշակ վճարել 9 ժամու աշխատութեան համար։ Բայց բազում ուրեք կը շարունակեն գործադուլք, և գործաւորաց վէճերն ընդ գործատերս։

Ձիքակո ամենէն աւելի յուզեալ գործաւորական կեդրոններէն մին է։ Այս յուզում մայիս 1ին աղետալից հետեւանք յառաջ բերաւ։ Ընկերվարականք որ կը յուզեն և կը վարեն գործաւոր դասերն, իրենց ամենէն ծայրաբեղ հետեւողներէն իբր 1,500 հոգի ժողված, (մեծ մասամբ պոհեմացի, բոլոնացի և գերման Անիշխանական դաղթականներ), Դրէնի մը կ'ընէին, և կրակոտ խօսքերով կը յուզէին գործաւորաց կիրքերն, երբ ոստիկանութիւնն երեւցաւ, (թուով իբր 125 անձինք)։ Հանրածանօթ Ընկերվարական մը, Սամ Ֆիտտըն, նոյն միջոցին կ'ատենարանէր։ Տեսնելով ոստիկանութիւնն, ատենարանն աղաղակեց ամբոխին՝ զէն ի ձեռին պաշտպանել իւր իրաւունքներ։ Ոստիկանութիւնն ամբոխին հրամայեց ցրուիլ։ Ֆիտտըն պոռաց. «Ի զէ՛ն»։ Ոստիկանութիւնը նոյնէն կը հրամայէր ներկայից՝ ցրուիլ հանդարտ, երբ յանկարծ, կառքի մը ետեւէն, ուժանակի ռումբ մը վառած պատրոյգով մը արձակեցաւ ոստիկանաց մէջ տեղ։ Ռումբը պայթեցաւ երկրորդ եւ երրորդ կարգերուն մէջ տեղ, և 6 ոստիկանք սպաննեցան ու 27ը ծանրապէս վիրաւորեցան։ Ոստիկանութիւնը, քիչ մը չփոթելէ յետոյ, իւր բոլոր ընվոլվըրներով կրակ բրաւ։ Խռովարարք, որ լաւ զինեալ էին, պատասխանեցին, և ատրճանակի հարուածներն երկուստեք չարունակեցին քանի մը վայրկեան։ Ի վերջոյ, ոստիկանք սրերով ինկան ամբոխին վրայ, զոր հալածեցին և ցրուեցին։ Շատ մարդիկ վիրաւորեցան ամբոխին մէջէն։ բայց իրենց բարեկամաց ձեռօք շուտով փոխադրեցան իրենց բնակարանները։ Սակայն, 50 գործաւորք սպանուած կամ ծանրապէս վիրաւորուած դտնուեցան կռուոյ ասպարէզին վրայ։ Վիրաւորեալ 11 Ընկերվարականներ ալ ձերբակալեցան։

Ոստիկանութիւնը նոյն երեկոյ կոխեց Ընկերվարականաց մէկ զինարանն, և դրաւեց զէնքերը։ Ձերբակալեց գլխաւոր ատենաբանները, գերմաններէն անիշխանական թերթի մը տպարանին մէջ։ Ընկերվարական պարագլուխներէն շատեր փախան քաղաքէն կամ պահուըտեցան։

Ի Միլուօքի նմանօրինակ անկարգութիւնք ծագեցան ի մէջ ամբոխին և ոստիկանութեան, թէեւ ո՛չ այնչափ աղետալի հետեւանօք։ Ուր որ գործատերք կը մերժեն «ութ ժամուան պահանջումը», խռովութիւնք անպակաս են։

ԶՈՐՐՈՐԴ ՀՐԿԻԶՈՒՄ ՄԱՆՏԱԼԷԻ

30,000 ՊԻՐՄԱՆՈՒ ԲԱՑԸ ՄՆԱՑԱՒ

Անգլիացիք ապշեցուցիչ անկարգութիւն մը կը ցուցնեն Պիրմանիոյ մէջ։ Լորտ Տրֆրին ամէն ձեռնարկութիւնք մեծ փայլով կը սկսին. բայց սովորաբար ապարդիւն կը մնան։ Թէեւ կարելի չէ ըսել թէ Պիրմանիոյ դրաւումն Անգլիոյ համար ապարդիւն պիտի մնայ, բայց պէտք է խոստովանիլ թէ մինչեւ ցարդ ազէտներու անընդհատ շարք մը միայն եղաւ։ Անգլիացիք կը հեգնէին Ֆրանսացւոց անյաջողութիւններն ի Թունքին, բայց պիրմանական արշաւանքն ալ, եթէ այսպէս շարունակէ, թունքինեան արշաւանքէն տարբեր հանգամանք չը պիտի ունենայ բնաւ։

ՁՈՐՐՈՐԴ անգամ լինելով, Տաքոյիդք (Պիրմանիոյ այս «Սեւ Դրօշակներ») կրակի տուին զՄանտալէ, որ Պիրմանիոյ մայրաքաղաքը լինելուն համար, Անգլիացւոց ալ թէ՛ զինուորական և թէ՛ քաղաքային վարչութեանց կեդրոնատեղին է։ Թշնամի հեռագրերէն կ'իմանանք թէ, հրձիգ աւազակ-ապրստամբները այս անգամ ալ մեծ քաղաքին արեւելեան կողմը կրակ տուեր են, և հակառակ ամէն ջանից, հրոյ ճարակ ըներ են 1 1/4 մղոն երկայնութեամբ և կէս մղոն լայնութեամբ տարածութեան մը վրայ գտնուող բոլոր չէնքերն, իբրեւ 4,000 հատ։ Այսպէս, մինչեւ հիմա միայն Մանտալէ քաղաքին մէջ 30,000 անձինք անբնակարան թողուած են։ «Եթէ այսպէս շարունակէ, շարաթէ մը Պիրմանիոյ մայրաքաղաքը պիտի դադրի գոյութենէ։—Հրձիգներէն ո՛չ ոք ձերբակալեցաւ։»

Մանտալէէ զատ, Պիրմանիոյ ուրիշ երեք քաղաքներ ԱՄԲՈՂՋՈՎԻՆ հրոյ ճարակ եղած են ձեռամբ Տաքոյիդներու։ Ժողովուրդը, շատ տեղեր, պաշտպանութիւն չդտնելով Անգլիացիներէն, կը միանայ աւազակաց և ապստամբաց հրոսակներուն հետ։

Անգլիացիք անհամբեր օգնութիւն կը խնդրեն Հնդկաստանէն, եւ Լորտ Տրֆրին նոր զօրք ճամբայ կը հանէ, որք քանի մը շարաթէն հաղիւ կրնան հասնիլ այս ողբալի տեսարանաց վայր հանդիսացող երկիրը։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Վ.ԷՅԵՐ Ղ.ԱԶԻ ՄՈՒԼԹԱՐ ՓԱՇԱՅԻՆ ԵՒ ՍԸՐ Հ. Տ. ՈՒՈԼՖԻ ՄԻՋԵՒ

Անգլիոյ Կառավարութեան կողմէ Մուլթար փաշայի զինուորական վերակազմութեան ծրագրոյն մերժումը մի կողմէ երկուց Պատուիրակաց և միւս կողմէ օսմ. և անգլ. երկուց Կառավարութեանց յարաբերութիւնները դժուարացուցած կը թուի Օրէն Ռոլֆէրտ կ'արտատպէ Ֆոս Գազէթէի լրագրէն հատուած մը, որ կը ծանուցանէ թէ «Մարիս Գին, ի ներկայութեան Խեդիվին, Մուլթար փաշա և Սրը Հ. Տ. Ուոլֆ նոր վիճաբանութիւն մ'ունեցան, որ գրէթէ բուռն էր։ Անգլ. Պատուիրակն ուղեց խօսիլ փաշային զինուորական ծրագրոյն վրայ։ Փաշան պատասխանեց թէ, քանի որ անգլ. Կառավարութիւնն առանց իսկ քննելու և վիճաբանելու մերժած էր իւր ծրագիր, ինք անոր վրայ վիճաբանութիւն չընդունիր այլ ևս, նոր հրահանգ չստացած։ «Դուք, ըսեր է փաշան, քննագատի պաշտօն միայն կը վարէք։ Քանի որ իմ ծրագիրս կը մերժէք, լաւագոյնը ցոյց տուէք։» Փաշան կրքով կը խօսէր, և անգլ. Պատուիրակն անհամբերութեան նշաններ կը ցուցնէր։ Վիճաբանութիւնը տաքնալով և դառն հանգամանք մը առնելով, Խեդիվը պարտաւորեցաւ միջամտել, և վերջ տալ բանակցութեան։ Դահիրէի մէջ տարօրինակ զրոյց կը շրջին, իբր թէ Բ. Դուռն ետ պիտի կանչէ եղեր զՄուլթար փաշան, եթէ անգլ. իշխանութիւնք բացարձակապէս մերժեն անոր առաջարկները։ Փաշան ետ կանչելով, Բ. Դուռն Անգլիոյ հետ ամէն բանակցութիւն պիտի կարէ եղեր Եգիպտոսի մասին։

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼԻՔ

ԺԻԻԼ ՎԷՐՆ

ՄԱԹԻԱՍ ՍԱՆՏՈՐՖ

ՄԱՍՆ ՉՈՐՐՈՐԴ

Գ.

ՏԱՍՆ - ԵՕԹՆ ԱՆԴԱՄ

Գիտեն ընթերցողք թէ Սարքանի ոճիրէ վախցող մարդ չէր, մանաւանդ երբոր պարագաները, երկրին հեռաւորութիւնը, բընակչաց վայրագութիւնն և ոճրագործը փնտռել գտնելու անհնարութիւնը դիւրացնէին զայն։

Իւր ծրագիրն այսպէս յօրինելէ յետոյ, Սարքանի փակեց պատուհանը, պառկեցաւ եւ շուտ մը ննջեց, առանց խղճմտանքը որ եւ է խայթէ վրդովելու։

Բայց Սիլաս Թորոնթալ այնպէս չեղաւ։ Սոսկալի գիշեր մ'անցուց։ Իւր առջի մեծափարթամ հարստութենէն ինչ կը մնար իրեն։ Հազիւ երկու հարիւր հազար ֆրանք, եւ անոր ալ տերը դարձեալ ինք չէր, որովհետեւ վերջին փորձ մ'ընելու սահմանուած էր։ Այսպէս կ'ուզէր իւր համախոհն, այսպէս կ'ուզէր ինքն ալ։ Ուզեցը տկարացած, մտացածին հաշիւներով լցուած, թոյլ չէր տար նմա խորհրդածել պաղութեամբ, եւ կարող ալ չէր, գո՛նէ նոյն միջոցին, խելամուտ լինել իւր վիճակին, ինչպէս ըրած էր Սարքանի։ Չէր հասկնար թէ փոխուած էին գերերը, թէ այժմ իւր ձեռքին մէջ էր այն որ երկար ժամանակէ ի վեր կ'ուզէր իւր վրայ։ Մի միայն ներկան կը տեսնէր իւր անմիջական կործանման հետ, եւ վաղուան վրայ միայն կը խորհէր, որ կա՛մ զինքը նորէն ջուրին երեսը պիտի հանէր, կա՛մ թշուառութեան անդունդին յատակը նետէր։

Այսպէս անցաւ այն գիշերն երկու ընկերաց համար։ Միոյն թոյլ տուաւ քանի մը ժամ հանգիստ առնուլ, միւսը թողուց որ ապագնապագին անձկութեամբ անքուն տառապէր։

Հետեւեալ առաւօտուն, ժամն վեցին մի-ջոցները Սարքանի գնաց Սիլաս Թորոնթալի քով։ Սեղանաւորը սեղանին առջեւ նստած, իւր յուշատետրին թերթերը կը ընուր թուանշաններով ու հաշիւներով։

—Է՛, Սիլա՛ս, հարցուց նմա թեթեւ ձայնիւ, այնպիսի մարդու մը ձայնիւ, որ այս աշխարհի թշուառութեանց արժան է. զածէն աւելի կարեւորութիւն տալ չուզեր, է՛, ձեր երաշխաւորուն մէջ կարմի՞րն ընտրեցիք թէ սեւը։

—Ձարկեան մ'իսկ չեմ քնացած այս գիշեր, պատասխանեց սեղանաւորը։

—Շատ գէշ ըրեր էք, Սիլա՛ս, շատ գէշ։ Այսօր պաղարիւնութիւն պէտք է, եւ քանի մը ժամու քուն հարկաւոր էր ձեզ։ Տեսէ՛ք զիս, հանգիստ նինջ մ'ըրի, և այժմ յոյժ լաւ պայմաններու մէջ եմ բաղդին դէմ մարտնչելու համար։ Բանալը կնոջ կը նմանի, ա՛յն մարդիկը կը սիրէ որք կրնան իւր վրայ իշխել։

—Սակայն դաւաճանե՛ց զմեզ։

—Բա՛։ պարզ քմահաճոյք մը։ Եւ այդ քմահաճոյքն անցնելէ յետոյ՝ առ մեզ կը վերադառնայ։

Սիլաս Թորոնթալ պատասխան չտուաւ։ Կը լսէր արդեօք Սարքանի ըսածները, մինչ իւր աչերը չէին դատուեր յուշատետրին թերթերէն, որոց վրայ իւր անօգուտ հաշիւները դծած էր։

—Ի՞նչ կ'ընէիք, հարցուց Սարքանի, խաղալու ձեւեր ու եղանակներ կը ծրագրէիք։ Բա՛ւէ։ սիրելի՛դ իմ Սիլաս, շատ հիւանդ կ'երեւիք ինձ։ Դիպուածն հաշուի տակ չկրնար երբէք ընկնիլ, և այսօր դիպուածը միայն պիտի վճիռ տայ ընդդէմ կամ ի նպաստ մեզ։

—Լաւ, պատասխանեց Սիլաս Թորոնթալ, փակելով յուշատետրը։

—Է՛հ, անշուշտ, Սիլա՛ս։ Ես մէկ եղանակ մը գիտեմ խաղը վարելու, աւելցուց Սարքանի հեգնաբար։ Բայց անոր համար յատկապէս ուսում առած պէտք է լինիլ։ և մեր կրթութիւնը թերի է։ Ուստի մի միայն բաղդին կը մնայ մեր գործը։ Երեկ պանքային նպաստաւոր էր, կարելի է որ այսօր թողու զայն։ Եթէ թողու, յայնժամ մեզնէ առաձներուն ամենն ալ մեզ կը վերադարձնէ։

—Ամենն ալ։

—Այո՛, ամենն ալ, Սիլա՛ս։ Բայց վճռաւում պէտք չէ։ ընդհակառակն՝ անվնասիրտ և պաղ արիւն։

—Եւ այս իրիկուն եթէ բոլորովին վիշինք, ըսաւ սեղանաւորը Սարքանի մօտենալով և երեսը նայելով։

—Կը մեկնինք Մոնթրէն։

—Ո՞ւր երթալու համար։ գոչեց Սիլաս Թորոնթալ։ Ա՜հ, անիծեալ լինի այն օրն՝ ուր ձեր գործակցութիւնն ուզեցի։ Չէի հասներ այս վիճակին։

—Անիծելու ժամանակն անցած է, սիրելի՛ս, պատասխանեց անամօթ Սարքանի, և շատ հեշտ է ուրիշները ծառայեցնելէ յետոյ դատապարտել։

—Զգուշացնի՛ր, գոչեց սեղանաւորն։

—Այո՛։։։ պիտի զգուշանամ, մրմռաց Սարքանի։

Եւ Սիլաս Թորոնթալի այս սպառնալիքն առաւել հաստատեց զայն իւր դիտաւորութեան մէջ։ Յետոյ յարեց։

—Սիրելի՛դ իմ Սիլաս, կոխ չունենք։ ինչ օգուտ ունի։։։ Չիլերնիս կը գրգռի։։։ և այսօր հանդարտ պարտիք լինիլ։։։ Վատահ եղիր, ինչպէս որ ես վստահ եմ, և մի՛ յուսահատիր բնաւ։։։ Եթէ, դժբաղդաբար, ձախորդութիւնը դարձեալ յաջողի մեր դէմ, մի՛ մտնենք որ ուրիշ միլիոններ կ'սպասեն ինձ, և դուք ալ ձեր բաժինը պիտի ունենաք անոնցմէ։

—Այո՛։։։ այո՛։։։ ըրած կորուստս անպատճառ պարտիմ հանել, ըսաւ Սիլաս Թորոնթալ, խաղացողի բնազդումը նորէն երեւան ելնելով։ Այո՛, պանքան յոյժ բարեբաղդ եղաւ երէկ, և այս իրիկուն։։։

—Այս իրիկուն, պիտի հարստանանք, գոչեց Սարքանի, և խօսք կուտամ ձեզ, Սիլա՛ս, թէ այս ոսկեայ շրջանի կորսնցնելէն մեր չահածն։ Ինչ որ ալ պատահի, վաղը պիտի մեկնինք Մոնթէ-Քարլոյէն։։։ Պիտի չուենք։։։

—Ո՞ւր։

—Ի Թէթուան, ուր վերջին խաղ մ'ուներնք խաղալիք, և գեղեցի՛կ խաղ։

Դ.

ԽԱՂԻՆ ՎԵՐՋԻՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՔ

Սերքլը տէզ Էթրանժէ խաղարանին դահլիճները բացուած էին ժամը տասն մէկէն ի վեր։ Թէ և խաղացողներուն թիւը դեռ նուազ էր, բայց և այնպէս անուակի քանի մը սեղաններ գործել կ'սկսէին։

Սեղաններուն ճշդութիւնը նախապէս ստուգուեցաւ, վասն զի պէտք է որ անոնց հորիզոնական հարթ-հաւասարութիւնը կատարեալ լինի։ Արդարեւ որ և է թերութիւն մը, որ թաւալող գլանին մէջ նետուած գնտակին շարժումն աւրէ, շուտով կրնայ նշմարուիլ և ի վնաս պանքային գործաւորի։

Անուակի վեց սեղաններուն իւրաքանչիւրին վրայ վոթուսն հազար ֆրանքի ոսկի, արծաթ և թղթէ դրամ դրուած էր։ Երսունի և քառասունի երկու սեղաններուն իւրաքանչիւրին վրայ ալ հարիւր տիսուն հազար ֆրանք։ Ասոնք պանքային սովորական դրամագլուխն են, մինչեւ մեծ եղանակին բացուած ժամանակ, և յոյժ քիչ անդամ կը պատահի, որ պանքային փարչութիւնը պարտաւորի նորոգել զայս առաջին դրամագլուխ։ Միայն յաջողոյս խաղին նորոգմամբն և զրոյով, որոց չանն իրեն կը վերաբերի, պանքան պարտի շահիլ միշտ։ Ուստի խաղն ինքնին անբարոյական լինելէ զատ՝ յիմարական ալ է, որովհետեւ այսպիսի անհաւասար պայմաններու մէջ կը գործէ։

Անուակի սեղաններուն իւրաքանչիւրին ուժ խաղակիցք, քաղուց ի ձեռին, գրաւած էին արդէն իրենց վերապահեալ տեղերն։ Անոնց քովերն ալ խաղացողներ՝ ու հանդիսատեսները կը կենային, կանգուն կամ նստած։ Դահլիճներուն մէջ տեսուչները կը պտըտէին գլուխնով թէ՝ խաղացողներն և թէ՝ խաղակիցները։ Դահլիճին սպասաւորներն ալ չարունակ կը պտրտէին առ ի ծառայել հասարակութեան և վարչութեան, որ հարիւր յիսունէն աւելի պաշտօնեայ ունի։

Կէս օրը կէս ժամուս չասի անցած, սովորական խաղացողներն եկան նիսի կատարմամբ։ Այն օրը թերեւս առաւել բազմաթիւ էին։ Կարմիրին տասն-եօթն անգամ յաջորդաբար չահելուն լուրն բրած էր զիւր բնական ազդեցութիւն։ Գրեթէ նոր ձգողութիւն կամ հրապոյր մ'էր, եւ ամէն անոնք որք դիպուածէ կամ բախտէ կ'ապրին, կուգային աւելի եռանդով դիտել անոր յանկարծադէպ կարծուածները։

Ժամ մը յետոյ, դահլիճք լցուած էին։ Ամէն ոք կը խօսէր մանաւանդ առջի իրիկուան արտասովոր խաղին վրայ, բայց ընդհանրապէս ցած ձայնիւ։ Թէեւ այդ դահլիճք, չքեղապէս զարդարուած, լի էին ոսկեզօծ դրուագներով, գեղեցիկ պատկերներով, ճոխ կահերով, եւ ուղղաբէն կազի լոյս ծաւալող ջահերով, բայց եւ այնպէս տխուր երեւոյթ մ'ունէին։

(Շարունակելի)

Միւս կողմէն, քսորներ ալ կան թէ. եթէ փաչան պնդէ իւր յաւակնութեանց վրայ, Սըր Հէնրի Տ. Ուոլֆ ետ պիտի կանչուի և անգլօ-թուրք Պայմանագիրն Անգլիոյ կողմէ պիտի ջնջուի եղեր։»—Այս զրոյցները կ'արժէ վերապահութեամբ միայն ընդունել։

—Խոտիվը Քորոսքօէ հեռագիր մը ստացեր է, ծանուցանող թէ Սուա Մարգարէին կարգած Պերպերի Կառավարիչը Խարդումէ կ. կողմ մարդոց հրաման կուտայ բալել դէպ յԵգիպտոս, ի Տոնկոլա։ Վերջին գնդին հետ ինք ալ դէպ հոն պիտի երթայ։ Ի Տոնկոլա Սուանցիք մեծ բանակ մը կը համախմբեն։

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԻՇԽԱՆը աշնան միայն պիտի գայ եղեր Կ. Պոլիս։ Դէմ այսպէս կը կարծուի Սոֆիայի քաղաքական ակմբոց մէջ, մայիս 7 թուով հեռագրոյ մը նայելով։

— Ն. Բարձրութիւն մայիս 6 ին Փիլիպէ մտաւ, և իւր խնդրանօք, պաշտօնական ընդունելութիւն չեղաւ բնաւ։ Բայց խուռն բազմութիւն ընդ առաջ ելաւ ցնծագին։ Ոգանիմարքի մէջ, նմանապէս։ Մայիս 7 ին, Իշխանը Փիլիպէ պիտի մեկներ՝ շարունակելու իւր պտոյտ Նահանգին մէջ։

—ԱՐԵՒԵՐՈՒԲՅ ԱԼՊԷՐԳԻ Պոսնա-Հէրսէք երթալը Նորէն ծնունդ տուաւ այն պարբերական զրոյցներու, որոց Նայելով, Վիէննայի Կառավարութիւնը վերջնական նպատակներ ունի եղեր այս գրաւեալ գաւառաց քաղաքական կացութեան նկատմամբ։ Բայց, կ'ըսէ Վիէննայէ հեռագիր մը, զոր կ'արտատպէ նաև Օրէ Ովէրդրէյտ, այն զրոյցք Նորէն կը հերքուին։

— ԲՐՈՒՍՈՒՈՑ Աւագագ ժողովէն յետոյ, Երեսփոխանաց ժողովը ևս ընդունեց, առանց փոփոխութեան, Պիզմարքեան Նախարարութեան ծրագիրն, որով կաթոլիկ կղերին դէմ ուղղեալ Մայիսի Օրէնքները կարի փոխուած և չափաւորուած են, ի կատարեալ գոհունակութիւն Պապին և Վիլհէլմ Կայսեր կաթոլիկ հպատակաց։ Ազատական Երեսփոխանք ի զուր ընդդիմացան այս դիմումոց զրոս Երկաթեայ Նախարարութիւնը կ'ընէր պապական կղերին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ուսումնական Խորհուրդ նկատելով որ Թագ. Խորհուրդ և Հոգաբարձութիւնք անգործադրելի կը թողուն իւր հրահանգներն ու որոշումներն եւ ազգային վարժարանաց անկարգ ու անկանոն վիճակը կը շարունակուի եւ անկարելի կը լինի դարմանել այդ վիճակն, առաջարկած է կեդր. Վարչութեան որ մայրաքաղաքիս ազգային վարժարաններն ուղղակի իւր հսկողութեան ներքեւ դրուին։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Կրօնական ժողովոյ շաբաթական նիստը տեղի ունեցաւ երէկ ի Պատրիարքարան, ատենապետութեամբ Դերխորէն Նար-Պէյ Սրբազանի։ Ժողովը զբաղեցաւ գլխաւորաբար անհատական և ամուսնական խնդիրներով։

Ի մէջ այլոց նկատողութեան առնուեցաւ՝ ապօրինի պսակ մը կատարած լինելու ամբաստանութեամբ մայրաքաղաքս կոչուած Պալբէքցիի Տ. Մատթէոս քահանայի խնդիրն և եղած վկայութիւնները գոհացուցիչ դատուելով անպարտ արձակուեցաւ յիշեալ քահանայն։ Հետեւաբար ժողովն արտօնեց զնա Պալբէքցիոր վերադառնալ։

Ժողովն իւր անդամոց միոյն քննութեան յանձնեց Պ. Օահակ Խանճեանի կողմէ պատրաստուած Քրիստոնէական դասագրքի ձեռագիրն։

ՄԿՐՏԻՉ ԷՄԻՆԻ ՅԻՍՆԱՄԵԱՑ ՅՈՒԲԵԼԵԱՆԸ

Մոսկվայէն Վէքսոնտիի մէջ կը կարդանք հետեւեալ տողերը Պ. Մկրտիչ Էմինի Յուբելեանի հանդիսի առթիւ։

«Ապրիլի 17 ին Լազարեան արուեստներ լեզուաց ճեմարանի մէջ կատարուեցաւ Հայազգի հռչակաւոր գիտնական Մկրտիչ Էմինի ուսուցչական եւ գիտական-գրական գործունէութեան յիսնամեայ Յուբելեանը։ Հանդէսին Ներկայ կը գտնուէին Ռուսիոյ հանրային կրթութեան Նախարար Ի. Դ. Դեալիանով որ իւր յարգանքներն մատոյց Էմինի և նոյնհաւորեց նորա Յուբելեանն, երբ մտաւ այն գահիճն ուր կախուած էր Էմինի պատկերը զարդարուած ծաղիկներով եւ բոյսերով։ Յետ այսորիկ կարդացուեցան Կ. Պոլսոյ Պատրիարքի շնորհաւորական մէկ գիրն եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կոնդակը։ ապա կարգաւ եկան շնորհաւորել զպարն Էմին բազմաթիւ պատգամաւորութիւններ, որոց մէջ առաջին տեղը կը գրաւէին Մոսկուայի հայաբնակաց ներկայացուցիչները։ Նմանապէս կային պատգամաւորութիւններ և ուղերձներ բազմաթիւ գիտական ընկերութիւններէ և հասատատութիւններէ, իսկ Ռուսիոյ եւ Արտասահմանի զանազան կողմերէն ստացուած էին բազմաթիւ շնորհաւորական նամակներ եւ հեռագիրներ։

«Յուբելեանի առթիւ Մկրտիչ Էմին ընտրուեցաւ Պատուակալ Անդամ Մոսկուայի Համալսարանի եւ հնագիտական, բնական գիտութեանց, մարդաբանական եւ աղգագրական ընկերութեանց։»

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅՈՑ

Շնորհակալութեամբ կը ծանուցանենք թէ վերջին Պարահանդիսի առթիւ այլ և այլ քաղաքներէ հետեւեալ նուէրները զրկուած են այս անգամ Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց։

Դամիրէի ազգայիններէն Մեծ. Պօղոս էֆ. Կարապետեանէ 20 ոսկի, Բարիզի ազգայիններէն Մեծ. Պետրոս էֆ. Կիւզէլ 10, Վսեմ Օնիկ պէյ Տիզդանէ 5, Նաբօլիի ազգայիններէն և Հայոց Միաց. Ընկերութեանց Պատուոյ Անդամներէն Վսեմ. Աղան ա'Ա. դրօ Բարդրատունի իշխանէ 11 15, Զմիւռնիոյ ազգայիններէ՝ Վսեմ. Մատթէոս էֆ. Պալեզեանէ 5, Վսեմ Յովսէփ էֆ. Եուսուֆեանէ (Զէյթիի) 5, Մեծ. Եղբարը Եսայեան էֆ Ներէ 5, Մեծ. Գէորգ էֆ. Սուլթանեանէ 3, Մեծ. Յակոբեան էֆ. Պալբեգեանէ 1, Պերլինի Օսմ. Դեսպանատան խորհրդական Վսեմ. Օհան էֆ. Պաղտասլեանէ 3, Թուղլայի ազգայիններէն Մեծ. Սիմոն էֆ. Մէլիքսէթեանէ 3, Պուրսայի ազգայիններէն Մեծ. Պետրոս էֆ. Ճապուրօղլի 2, Վառնայի մէջ հանգանակեալ ձեռամբ Մեծ. Կարապետ էֆ. Յովսէփեանէ 4, Սոֆիայի մէջ հանգանակեալ ձեռամբ Մեծ. Բարլը էֆ. Սերբոսի հետեւեալ Պատ. անձերէ՝ Մեծ. Թորոսեանէ 3, Մեծ. Բարլը էֆ. Սերբոսէ 2, Մեծ. Մինաս էֆ. Զայեանէ 1։

Ի դիմաց Հայոց Միաց. Ընկ.
Տնօրէն Ժողովոյ
Ա.ԹԷՆԱՊԷՐ Ա.ԹԷՆԱՊԷՏ
Դ. ՁՕՀՐԱՊ Դ. Ե. ՅՈՎԱՆԻՄԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆ

Աթէնքէն առնուած լուրեր կը ծանուցանեն թէ հելլենական կառավարութիւնը բաղդաքիր մ'ուղղեր է Տէրութեանց, Ցունաստանի նկատմամբ առնոյց հետեւեալ ընթացքին դէմ, յայտնելով թէ Տէրութեանց միջամտութիւնը բոլորովին անհաւասար յաջողութիւններ յառաջ կը բերէ։

Ինչպէս երէկ ծանուցինք, Բ. Դուռը շաբաթ օրն հեռագիր մ'ուղղելով մեծ Տէրութեանց քով գտնուող օսմ. դեսպանաց, ծանուցած էր հինգ Տէրութեանց դեսպաններուն ինչպէս նաեւ օսմանեան դեսպանին Աթէնքէ մեկնումն։

Թուէջ կ'իմանայ թէ Բ. Դուռն իւր այդ չրջաբերական հեռագրոյն մէջ յայտարարած է թէ, կայս. կառավարութեան և Ցունաստանի միջեւ յարաբերութիւնները խզելու նպատակաւ չէ որ Ֆերիտուն պէյ հեռացած է Աթէնքէ, այլ եւրոպական մեծ Տէրութեանց հետ համաձայն շարժելու համար, որպէսզի ո՛և է արգելք չյարուցուի խաղաղութեան պահպանման համար Եւրոպոյ ձեռնարկած գործողութեան։

Մայրաքաղաքիս հելլենական դեսպան Պ. Բունտուրիօթիի տրամադրութեան ներքեւ սպասելու համար Ցունաստանի կողմէ զրկուած շոգենաւն է Սալոն։

Այսու հանդերձ, տակաւին սրոչ տեղեկութիւն մը չիկայ Պ. Բունտուրիօթիի մեկնման նկատմամբ։

Իրաղէկ ակմբոց մէջ ընդհանրապէս կը կարծուի թէ, կ'ըսէ Թուէջ, Ցունաստան պիտի ստիպուի վերջապէս զէնքնկէց լինիլ ժամէ ի ժամ։

Մանրեր վերապահութեամբ զրոյց մը կը լիշէ, թէ կայս. կառավարութիւնը ծանուցագրով մը հարցուցած է մեծ Տէրութեանց թէ ինչ միջոցներ խորհած են ձեռք առնուլ, ցամաքի կողմէ ո՛ր և է գործողութիւն արգիլելու համար։

Դարձեալ, ուրիշ զրոյցի մը նայելով, զոր միշտ վերապահութեամբ կը լիշէ անդլօ-ֆրանսական թերթը, Բ. Դրան ծանուցագիրն հետեւեալ հարցումը կը պարունակէ եղեր։

«Տէրութիւնք միաձայն հաւանութեամբ արտօնութիւն պիտի տան Թուրքիոյ որ իւր բանակն Ցունաստան մտցունէ»։

Աթէնքի վերջին թղթակցութիւնքներով առնուած թերթերը կը յայտնեն թէ Ցունաստանի ծովեզերաց պաշարման մասնակցող մարտանաւուց թիւը կը հասնի լիսունի։

Սահմանագլխոյն վրայ օսմ. զօրաց համախմբման պատճառաւ, հելլենական կառավարութիւնն հրաման տուեր է Աթէնք գտնուող զօրագունդին անմիջապէս Վոլօ երթալ։ Այս նպատակաւ կառավարութեան տրամադրութեան ներքեւ դրուեր են հելլենական շոգենաւային ընկերութեան կողմէ վեց նաւեր։

Մայրաքաղաքս հասած մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ, կ'ըսէ Սասպէր, Աթէնքի ֆրանսական դեսպան տը Մուլի Կոմսն եւս իւր կառավարութենէն հրաման ստացած է մէկ քանի օրէն մեկնիլ Աթէնքէ։

Թուրք թերթերը կը պատմեն թէ հանրային կարծիքն յոյժ գրգռուած է Ցունաստանի ամեն կողմերը։ Կիրակի օրը Աթէնքի և Պիրէոսի մէջ ժողովրդային արտասովոր ցոյցեր տեղի ունեցեր են, ամբոխը մինչեւ իսկ ընդդիմադիր կուսակցութեան պետին տունը աւարի տալ ուզեր է «պատերազմ կ'ուզենք» աղաղակելով։

Ամենուրեք թշնամական ցոյցեր եղեր են մեծ Տէրութեանց Նիստամբ։

ՊԱՏՈՒԱՆՆԵՐՆԸ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Կայսերական հրամանաւ՝

Քաղաքապետութեան Վարչական Ժողովոյ Նախագահ անուանեցաւ Եէնի Շէհիրի օսմանեան Նախարդ Դօմիսէր Իսմայիլ պէյ։

Արդէնի ընդհ. դատախազի օգնական անուանեցաւ Գարա Հիսարը Շարդիի ընդհ. դատախազի օգնական Հիսէյին պէյ եւ նմա յաջորդեց Արդէնիի ընդհ. դատախազի օգնական Թէվֆիգ էֆէնտի։

Պեռատկան Խորհրդոյ Վերաքննիչ Ատեանի ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Էմին էֆէնտի։

Ատանայի Մերսին գաւառակի Դայմագամ անուանեցաւ Օսմանիէի Նախարդ Դայմագամ Ապտուլլահ Սապրի էֆէնտի։

ԱՆԳԼ. ԴԵՍՊԱՆՆ

Վիքթորիա Թագուհին իմանալով մայրաքաղաքիս անգլ. դեսպան Սըր Էա. Թորնթընի ձիէն անկումը, բարեհաճած է հեռագրաւ տեղեկութիւն հարցունել Ն. Վսեմութեան վիճակին վրայօր, ցաւ յայտնելով այս արկածին համար։

Դեսպանն անմիջապէս պատասխանած է հեռագրաւ, յայտնելով թէ լաւագոյն վիճակի մէջ է և իւր խորին երախտագիտութիւնն արտայայտելով Վհկ. Թագուհւոյն այս ազնիւ հոգածութեան համար։

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին կողմէ Վիէթիլ էֆէնտի և Արտարին գործոց Վսեմ. Նախարարին կողմէ Միքայէլ էֆէնտի կիրակի օրը Բերա, անգլ. դեսպանատունն երթալով, Սըր Թորնթընի որպիսութիւնն հարցուցին ի դիմաց Բեամիլ փաչայի եւ Սայիտ փաչայի։

Տաքդ. Սարէլի ծանօթագրէն կ'երեւի թէ դեսպանն երկու գիշերէ հետէ հանգիստ կը ննջէ և իւր վիճակը բարւոքման ճանրուն մէջ է։

Անգլիական լրագիր մը կը ծանուցանէ Լորտ Լայընս և Սըր Էտ. Թորնթընն ներկայ տարւոյ մէջ պիտի թողուն դիւանագիտական ասպարէզն։

Այդ պարագային մէջ, Փարիզի դեսպան պիտի անուանի եղեր Սըր Էտ. Մալէթ և Կ. Պոլսոյ դեսպան՝ Սըր Ուիլիէմ Հուայդ։

ՕՍՄ. ՊԱՆԲԱՆ

Երէկ ծանուցինք թէ Նախարարաց Խորհուրդն իւր շաբաթ աւուր արտասովոր գումարման մէջ զբաղեր է նաև Օսմ. Պանքային առ կախ հաշուոց եւ կայս. կառավարութեան խնդրած փոխառութեան խնդրոյն։

Բերայի թերթերն հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդեն այս մասին։

Կը լիշուի թէ Նախարարաց Խորհուրդն անցեալ շաբթու վերջ Սուլթանին մատուցած էր այս խնդրոյն վրայ իւր եւ Յակոբ փաչայի Նախագահութեամբ կազմեալ Յանձնաժողովոյ խորհրդակցութեանց եղրակացութիւնները, յատուկ տեղեկագրով մը։ Վհկ. Սուլթանը նկատողութեան առնլով զայդ տեղեկագիր, յայտնած էր Բ. Դրան թէ Եւրոպայի դրամատէրաց դիմելու հարկ չիկայ փոխառութեան մը կնքման համար, ըստ որում ներքին փոխառութիւն մը աւելի նպաստաւոր կը նկատուի։ Հետեւաբար Ն. Վսեմութիւն նոր քննութիւն մը կը հրամայէր Պանքայի հաշուոց, որպէս զի կարելի լինի համաձայնութեան մը գալ, պէտք եղած փոխառութեան կնքման համար։

Կայս. այս իրատէին վրայ էր ասա որ Նախարարաց Խորհուրդը վերստին զբաղեցաւ այս խնդրով։ Խորհրդակցութեանց ներկայ գտնուեցան նաեւ Օսմ. Պանքայի տնօրէնք՝ Պ. Պ. Ցօսթրը և Տրվօ։ Խորհրդակցութեանց արդիւնքը կիրակի օրը կայս. պալատ զրկուեցաւ տեղեկագրով մը յորում կը յայտնուէր թէ Պանքան կը պնդէ իւր նախորդ եղրակացութեանց վրայ։

Այս տեղեկագիր երկուշաբթի առաւօտ Բ. Դուռը վերադարձուեցաւ ինչ ինչ կէտերու լուսաբանութեան համար, որոյմէ յետոյ վերստին պիտի մատուցուի Վհկ. Սուլթանին։

Օսմ. Պանքայի Տնօրէն Պ. Տրվօ, երէկ, միջօրէին, Բ. Դուռն երթալով, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ տեսակցութիւն մ'ունեցաւ այս խնդրոյն վրայ։

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Եգիպտոսի Նախարարապետ Բարձր. Նուբար փաչա ի մօտոյ Աւստրիոյ ջերմուկները պիտի երթայ, ուր պիտի մընայ երկու ամսոյ չափ։ Ն. Բարձրութեան բացակայութեան միջոցին Նախարարապետութեան պաշտօնը փոխանորդարար պիտի վարէ Ազտիւլքատէր փաչա։

Գահիրէէն կը հեռագրեն թէ օսմ. բարձր. Դօմիսէր Մուխթար փաչա Կ. Պոլսէն ստացած հրահանգացը վրայ, ետ առեր է իւր այն պահանջումն որուն համեմատ Սըր Հէնրի Տրըմընտ Ուոլֆ հանապարտի մը պիտի ներկայէր Եգիպտական բանակին վերակազմութեան ծրագրոյն վրայ։

Ի նպաստ կայս. բանակին, մինչեւ ցարդ Եգիպտոսի մէջ ստորագրեալ նքպատից գումարը կը հասնի 26,000 ե. գիպտական ոսկւոյ։

Այս գումարի վրայ բարդուելով Եգիպտոսի զանազան քաղաքաց մէջ հաւաքելի նպաստներն, ամբողջովին Կ. Պոլիս պիտի զրկուին ելմտական նախարարութեան միջոցաւ։

Եգիպտոսի պարսկական ընդհանուր հիւպատոսն այս օրերս Բարձր. Խտիվին յանձներ է պարսից Շահին կողմէ Ն. Բարձրութեան նուիրեալ «Օ-խ-ոս և Արէգ-ոն» պատուանշան, ինչպէս նաեւ Բարձր. Խտիվի Տիկնոջ նուիրեալ առաջին ատիճանի Շէֆ պատուանշան։

Եգիպտական կառավարութեան կողմէ Փարիզ կը զրկուի Բէյլեր փաչա որ պիտի յաջորդէ Տիգրան փաչայի որ բաւական ժամանակէ հետէ անդ կը գտնուի յատուկ պաշտօնով։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ԻՇԽԱՆՆ

Փիլիպէէն ապրիլ 25 թուով կը գրեն առ Մանիէր։

Ադեքսանդր Իշխանը վերադարձաւ Սթանիմաքայէն Տեղւոյն քաղաքապետն ուղարկ մը մատոյց նմա բարի գալուստ մաղթելու համար եւ ապա սեղան մը տրուեցաւ ի պատիւ Ն. Բարձրութեան։

Իշխանը քաղաքին յունական վարժարաններն այցելեց որոյ տնօրէնը գերմաներէն լեզուաւ բանախօսեց։

Երէկ, առաջին անգամ լինելով, Իշխանն իւր ներկայութեան ընդունեց ի Փիլիպէ, ռուսական հիւպատոսարանի գործակատարն՝ Պ. Ինկէլսթրօմ։ Այս այցելութիւն զանազան մեկնութեանց առիթ տուաւ։

Այս առաւօտ Իշխանը Զիրրան ուղեւորեցաւ սովորական կառախումբով։

Կ'իմանանք թէ Ն Բարձրութիւն Պուրկազէն նաեւ պիտի նստի ա'չ թէ Կ. Պոլիս, այլ Վառնա երթալու համար։

ՄԷՀՄԷՏ ՓԵՀԼԻՎԱՆ

Այս աւուր Թերճէմանը Հաֆէզոն կը ծանուցանէ թէ հաչակաւոր աւազակապետ Մէհմէտ Փէհլիվան որ երկար ժամանակէ հետէ իւր սոպատակութիւններով կը լսուր ամեն կողմ, Շիլէի մօտ Զէնկէլ գիւղի մէջ սպանուեր է ոստիկանաց ձեռամբ։

Մէհմէտ Փէհլիվանի ընկերներէն մին վիրաւորեալ և միւսն անվնաս ձերբակալուեր են։

Երկաթուղեաց միացման Վարչական Ժողովոյ Նախագահ Պ. Անարէ, որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, մտադիր է երթալ աչքէ անցուցանել միացման գծերու աշխատութիւնները։

Պ. Պերժէ և ուրիշ քանի մ'անձինք պիտի ընկերանան Պ. Անարէի։

Ագր. Պոլսոյ ամրութեանց շինութիւնք հանդիսաւորապէս սկսեր են անցեալ շաբթու, ի ներկայութեան կուսակալին և կայս. երկրորդ զօրաբանակի հրամատարին։ Այս շինութեանց նպատակն է վերանորոգելքաղաքին չրջակայքը գտնուած ամրութիւններու։ Աշխատութիւնք փութով առաջ պիտի մղուին, վասն զի բազմաթիւ գործաւորք կան պատրաստ։ Նախ և առաջ ձեռնարկուած է Հիսարլըքի ամրութեանց որք Եըլտըզրըմ կոչուած թաղէն քիչ հեռու կը գտնուին։

Երէկ առաւօտ եգիպտական շոգենաւով մայրաքաղաքս եկան Մուխթար փաչայի անձնական բժիշկ Տոքթ. Ասրխթիի պէյ և խարտանեալ էլ-Ճեվ-ֆէդ լրագրոյ տնօրէն Սելիմ Ֆարիս էֆէնտի որ էլ-Դահիրէ անուն ամբարերէն նոր թերթ մը կը հրատարակէ այժմ ի Գահիրէ։

Ֆարիս էֆէնտի չորս հինգ շաբաթ մայրաքաղաքս պիտի մնայ Եգիպտոսի վրայ ինչ ինչ պատմական ծանօթութիւններ քաղելու համար և ասի Պերլին պիտի ուղեւորի։

Երբեմն Եգիպտոսի Էվգաֆի Նախարար Մէհմէտ Պէյ Մուրրը որ բազմածանօթ է մայրաքաղաքիս մէջ, ուր կը բնակէր երկար ժամանակէ հետէ, նախընթաց օր մեռաւ։

Մէհմէտ պէյ հինգշաբթի իրիկուն Բարձր. Խտիվի փաչայի ապարանքն այցելութեան գնացած էր, ուր կաթուածահար եղաւ, թէեւ անմիջապէս կոչուեցան Տոքթ. Զամպաքօ, Վուչինօ եւ Իսկագ պէյ, սակայն բժշկական ամեն դարմանք անօգուտ եղան եւ Մէհմէտ պէյ մեռաւ չորս ժամ յետոյ եւ մարմինը փոխադրուեցաւ Էյուպ։

Պէյիրատի կառավարութիւնը բանակցութեան մտած է Բ. Դրան հետ, Սելանիկի մէջ սերդիական հիւպատոսարանի մը հաստատման համար։

Վանայ վերաբնիկ ատենի Նորընտիր ընդհանուր դատախազ Նաֆիզ պէյ երէկ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

Բարձր. Մեծ-Եսարքոսի կրտսեր որդի Շէվքէթի պէյի և Թնդանօթարանի պատերազմական ատենի անդամ Մէհմէտէնի Մուխթար փաչազատէ Սախտ պէյի դստեր անուանութեան հանդէսը պիտի կատարուի այս հինգշաբթի օր Սայիտ պէյի ապարանքին մէջ։

Արտաքին գործոց Նախարար Վսեմ. Սայիտ փաչայի հայրն՝ Հիւսէին փաչա մէկ քանի օրէ ի վեր անկողնայ կը ծառայէ իւր ապարանքին մէջ ի Քիւչիւք-Զամլըճա։

Աբդուլի Նաւարանի Պէրճանդարդին շոգենաւն երէկ Իզմիր ուղեւորեցաւ։

Սպարապետ Բարձր. Ալի Սայիդ փաչայի Տիկինը Նախընթաց օր Պրուսայի Ջերմուկներն ուղեւորեցաւ։

Կ. Պոլսոյ Ֆրանսական դեսպանատան նախկին առաջին քարտուղար և խորհրդական Պատոն տը Վիլմ որ հիւանդութեան պատճառաւ դիւանագիտական ասպարէզէն քաշուած կապրէր, մեռեր է ի Փարիզ։

Դատական Նախարարութիւնն հեռագրաւ հրաման զրկած է որ Դարանիի Պիզատիչ գաւառակի Նայիպ և Նախնական դատարանի Նախագահ Մէհմէտ Նազմի էֆէնտին պաշտօնէն կալեալ հարցաքննութեան ենթարկուի, իւր պաշտօնին մէջ զեղծումներ գործած լինելուն համար։

Բարկի Խնայողութեան և Վարկի ընդհանուր Սնանկին ներկայացուցիչ Ա. Նասի էֆէնտի մեզ կը հաղորդէ հետեւեալ հեռագիրն։

Ֆրանսայի Դրեմէ Ֆանէնի 1887 ի 3 % փոխառութեան մայիս 3ի վիճակահանութեան մէջ հետեւեալ թիւերը շահած են.

1,021,969	թիւն	100,000 Ֆր.
1,050,535	»	100,000 »
1,777,107	»	25,000 »

ՏԻՐԲՈՍԵԱՆ ԶՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Տէրբոսի ջուրը կը հոսի միշտ և բաժանորդաց թիւը կ'աւելնայ օր քան զօր։ Ընկերութեան միակ հոգն այս է. սակայն մենք աւելի կը մտածենք ներկայ կամ ապագայ բաժանորդաց, այսինքն ընդհանուր հասարակութեան օգտին վրայ և կը հարցնենք թէ ջուրին տեսակը գոհացուցիչ է, թէ պարտինք յանձնարարել մեր ընթերցողաց որ օգտուին Տէրբոսի ընկերութենէն կամ ետ կենան։ Ամեն կողմէ մեզ հասած գանգատներուն նայելով, աւելի հակամէտ ենք այս վերջին կէտին։ Այլ խնդիրը բաւական չահագրգիռ է, արժանի լուրջ ուսումնասիրութեան, եւ սովորութիւն չունինք դրչի հարուածով մը գովել կամ գատապարտել լինչ որ հանրային առողջութեան կը վերաբերի—Ուստի յառաջիկայ առթիւ պիտի գրենք այս նիւթին վրայ։

Ա.ԶԴ

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Օսմ. Հանրային Պարտուց Վարչութիւնը նկատելով որ Ռումէլիի երկաթուղեայ արժէթղթոց 125 մինչեւ 23 թիւ կտրոններու մէկ քանիները կորսուած են, նկատելով որ այս կտրոններու փոխարէն ուրիշներ տրուելն առթիւ եղած առուծախի գործողութեանց մէջ դժուարութիւնը կը ծագին եւ նկատելով որ կտրոններու թիւերն արժէթղթոց թիւերուն եւ կամ փոխանակելի կտրոններու թիւերուն չեն համապատասխաներ, այդ արժէթուղթերը կանոնաւորելու համար որոշած է որ արժէտերաց վերադրեալ կտրոններու զեղեալ գիծը դրամով և կամ ուրիշ կտրոններու փոխանակութեամբ վճարեն առանց թիւերու զանազանութեան։

Հետեւաբար կը ծանուցուի բոլոր արժէտերաց որ իրենց ունեցած այդ կարգի արժէթղթերն Օսմ. Կայս. Պանքայի Պոլսոյ ճիւղին ներկայացնելով կնքել տան յատուկ գրոշմով, վճարելով իւրաքանչիւր կտրոնի պեղեալ արժէքն 1 Ֆրանք 40 սանթիմ և 60 Ֆրանք ալ աւելի իրբեւ գրոշմի տուրք։ ընդ ամենն երկու Ֆրանք իւրաքանչիւր պակաս կտրոնի համար։ պակաս կտրոններու փոխանակութեան պարագային մէջ, միմիայն 60 սանթիմ պիտի առնուի իբր գրոշմի տուրք մէն մի արժէթղթի համար։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ ԻԼԱՆ

Շիրքէթի Խայրիյէ վաքօրլարընէն սէյր ու հարաքէթլերին միւշիր Նիսան Թէրթիզի, հաւլուլ իսէճէք չէհր մայլոս զարֆընտա իլանը ճէտիտ նէշրիներէտէք ճարի օլաճաղը իտարէյի Շիրքէթ թարաֆընտան իլան օլունուր։

ՀԵՌԱԳՐԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԺԱՆՆՕ ՀԱՎԱՍ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՆԱԻԱՏՈՐՄԱՆ

Աթէնք, 10 մայիս

Պ. Տէլիեանի այս առաւօտ խորհրդակցեցաւ Թագաւորին հետ։ կը պնդէ իւր հրաժարականին վրայ։ Թագաւորն համոզուած կը թուի նախարարական փոփոխման մը հարկաւորութեան։ ուստի կը կարծուի թէ պիտի ընդունի Պ. Տէլիեանի հրաժարականը։ Թագաւորը տակաւին ոչ որի հետ խորհրդակցած լինելով, ենթադրութիւնք միայն կան Պ. Տէլիեանի յաջորդին վրայ։

Միջազգային նաւատորմն երէկ առաւօտ Սուսայէն մեկնած էր պաշարումն սկսելու համար, այլ փոթորիկ մը հարկադրեց զայն կէս օրին Սուսա վերադառնալ։—Կէս գիշերին մօտ, փոթորիկը խաղաղած լինելով, նաւատորմն մեկնեցաւ դէպ ի հելլենական ջուրերը՝ պաշարումն ի գործ դնելու համար հետեւեալ կարգաւ։

Անդրիական եւ գերմանական նաւախումբը պիտի երթեւեկեն Մալէայի հրուանդանին, Սանիոմի հրուանդանին եւ Կորնթոսի ծովախորշին բերնին միջեւ։ Իտալական նաւախումբը պիտի երթեւեկէ Սանիոմի հրուանդանին և Վալոսի միջեւ։ Աւստրիական նաւախումբը պիտի երթեւեկէ Վալոսի և հարաւային սահմանագլխոյն միջեւ։

(Հեռագիրը չյօսիր ռուս նաւախմբին գործողութեան վրայ)։

Աթէնք, 10 մայիս

Թագաւորն իւր քով կոչեց զՊ. Թրիգուբի ժամ 3ին։ Հրաւէրը ցոյց կուտայ թէ Թագաւորը կ'ընդունի Պ. Տէլիեանի հրաժարարանը։

Եթէ Պ. Թրիգուբի մերժէ, կը կարծուի թէ թագաւորը պիտի կոչէ կամ զՊ. Սոդիրոբուլը, կամ զՊ. Կրիվա, կամ զՊ. Վալսորիդիս, նախկին յունական դեսպան ի Լոնտոն։ Կը խօսուի նաեւ Խորհրդարանին նախագահ Պ. Ռիքաքիի վրայ։

Աթէնք, 10 մայիս

Պ. Թրիգուբի երկարօրէն խորհրդակցեցաւ Թագաւորին հետ։ ցոյց տուաւ նմա Երեսփոխանաց ժողով գումարելու հարկն, նախարարական փոփոխութեան պատճառաւ եւ վասն զի Պ. Տէլիեանի պնդելով հրաժարականին վրայ, թոյլ կուտայ պարտականութիւններէն զրաս իրաց կացութիւնը կր դնէ իւր վրայ։

Այդ խորհրդակցութիւն կը թուի ցոյց տալ թէ Պ. Թրիգուբի պիտի մերժէ նոր նախարարութիւնը կազմելու պաշտօնը։

Պ. Տէլիեանի իւր տունն ի ժողով հրաւիրեց Աթէնքի մէջ գտնուող նախարարական երեսփոխանները։

ԱԺԱՆՆՕ ՌԻՒԴԻՐ

Աթէնք, 10 մայիս

Պ. Տէլիեանի այսօր պիտի խորհրդակցի Թագաւորին հետ։

Մինչեւ ցարդ, Թագաւորը մերժեց նախարարութեան հրաժարականն, այլ կը կարծուի թէ վերջ ի վերջոյ պիտի ընդունի, և հաւանական է որ Երեսփոխանաց Ժողովոյ Նախագահ Պ. Ռիքաքիի յանձնուի նոր նախարարութիւնը կազմելու պաշտօնը։

Ընդդիմադիր կուսակցութեան թերթերը խստիւ կը պարսաւեն կառավարութեան ընթացքը, զոր կ'ամբաստանեն իբրեւ միակ պատասխանատուն իրաց վիճակին յորում Յունաստան կը գտնուի այժմ։

Աթէնք, 10 մայիս

Թագաւորին հետ ունեցած տեսակցութեան մէջ, Պ. Տէլիեանի պնդեց հրաժարականին վրայ, յայտարարելով որ եթէ Թագաւորը չընդունի, բանակները նմա պիտի յանձնէ և քաշուի։

Հետեւաբար, Թագաւորն ստիպուեցաւ կոչել զՊ. Թրիգուբի որ մերժեց նոր նախարարութիւնը կազմելու առաջարկն։

Կը կարծուի թէ Երեսփոխանաց ժողովն ընդհանուր ի նիստ պիտի գումարի, երկրին կարծիքն առնլու համար։

Աթէնք, 10 մայիս

Նախարարական երեսփոխանաց գումարման մը մէջ, որ այսօր տեղի ունեցաւ Պ. Տէլիեանի բնակարանը, հրաժարեալ նախարարապետը բացատրեց պատճառներն որոնք հարկադրած էր հրաժարիլ։

Այս առթիւ, կառավարութեան կուսակիցք ոմանք դժգոհութիւն յայտնեցին, ըսելով թէ նախարարութիւնն, արդի պարագայից մէջ, պարտէր իւր կուսակցութեան դիմել հրաժարելէ առաջ։

Աթէնք, 10 մայիս, երեք

Նախարարական տագնապը չվերջացաւ։ Կը կարծուի թէ Թագաւորը վաղ ըսիտի տայ իւր որոշումը։

ՏՐԱՄԱԳԻՐ

ՊԱՅԹԱՐԱՆ ՊՈՐՍԱ

Պայթարա, 29 ապրիլ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹ

ամիս	(Հնարաւոր վրայ պանքայի)	.....	111 5/8
3	» » »	(վճարկեն)	 111
3	» Թարիֆ »	(պանքայի)	..... 22 62 1/2
3	» » »	(վճարկեն)	..... 22 70

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Ցամաքեան Քոնսոլիտ

| | | Դահեկան |

Փոխառութիւն 1858)	Ա. Սերի	24 20
» 1862)		
» 1860)		
» 1863)	Բ. » » »	16 —
» 1872)		
» 1865)		
» 1869)	Գ. » » »	16 27
» 1873)		

ԻՆԼԻՔԻԷ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ

Իրեկ Իրիկուն գոցուեցաւ	78 20
Այս առաւօտ բացուեցաւ	78 20
Կէս օրին	78 20

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՆԵՐ

Օսմիէթէ ժէներալ	Ազգ. Լ.	3 18
Քրեսթի ժէներալ	Ոսմ. »	6
Պանք աք Գոնս	» »	4 30
Սօս. Շանժ է վլէօր	» »	3 20
Թրամուէյ	» »	290
Բուէնոսի երկաթուղի	Ֆր.	38 62 1/2
Օպլիկասիոն աք Բրիօրիթէ	»	—
Բասմենթուղի Լաւրիօնի	»	58

ԸՆԿԱՑՔ ԴՐԱՄԱՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանկնոց	»	88 4
Ռեգիական ոսկի	»	110 25
Բօլ. իմբերիալ	»	90 20
Քրիմից	»	51 20
Դուալի Թրթռագրամ	»	9 10
» արծաթ	»	89
Ֆիորին	»	8 32
Մէտ. արծ. (տարբ.)	»	107 36
Վեցնոց	»	102 35
Հինգնոց	»	102 10
Մէճիտիէ	»	98 10
Թասֆիէ	»	16 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 10 Մայիս, ժամ 3 վայր. 15 երեկ.

Ռեգի. քսնսոլիտ	101 1/16
Օսմ. » Սերի Դ. բացուեցաւ	15
» » » գոցուեցաւ	14 7/8
» » » Ա.	24 1/2
» » » Բ.	15 7/8
» » » Գ.	14 7/8
Թօմսն 1871	70 1/2
Փոխառութիւն 1877	83 3/4
Պանք Օթոման	11
Ռուսական փոխառ. 1873	99
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)	68 5/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	92 7/8
Տայրա Սանիէ	68 7/8
Ֆոնսիէյ (փոխառ. Բօշիլը)	94
Հունգարական պարատիզի 40/0	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	— —

Բարիզ, 10 Մայիս, ժամ 3 վայր. 15 երեկ.

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	108 95
» » 3 0/0	82 27 1/2
Օսմանեան քսնսոլիտ Սերի Դ. բացուեցաւ	15 10
» » » գոցուեցաւ	15 02 1/2
» » Սերի Բ.	— —
» » Գ.	14 90
Օսմանեան երկաթուղի	36 37 1/2
» Բէժիի բասմենթուղիք	— —
Պանք Օթոման	598 75
Գրեան Լիխնէ	525
» Ֆոնսիէ	1360
Բասմենեան Լիխնի	1207 50
Սուէզի ջրանցք	2152 50
Ռուսական 5 0/0 1877ի	102 3/8
Իտալական Ռանթ	98 15
Եգիպտական միացեալ	346 25
Պղտիական (արտաքին)	57 5/8
Բրիօրիթէ թիւրք	360
5 0/0 Հելլենական	275
Ձեռք Լոնտոնի վրայ	25 11

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 10 Մայիս, ժ. 10 վ. 30 երեկ.

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	— —
Օսմանեան քսնսոլիտ Սերի Դ	15 42 1/2
Եգիպտական	347 50

ՕՐ. ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԲԻՍՄԱՐԿ

Բերա, 27 Ապրիլ

Այս շաբաթ երեկոյ եւս, իբր երկրորդ և վերջին նուագահանդիսին մէջ, Օրիորդ Բէմմէրդ կատարեալ և ճշմարիտ յաղթանակ մը տարաւ իբր մեծ արուեստագէտ։

Թէօթոնիայի գեղեցիկ սրահն այս պաշտպանային համար յատկապէս չքեղաբար պատրաստեալ էր, յամենայն կողմանց լուսով ողողեալ։ Նախորդ նուագահանդիսին ներկայ գտնուած բազմութենէն եռապատիկ ու թերեւս քառապատիկ առաւել բազմութիւն մը խռնեալ էր անդ ի սրահն ողջոյն, և յորում կը փայլէին դիւանագիտական ևդեսպանական մարմնոյն վերաբերող վաստակաւոր տիկնայց մեծագոյն մասը, ազնուական դասէ դատուաւոր ընտանիքներ և այնպիսի անձնաւորութիւնք որք արուեստական հեղինակութիւնք կը նկատուին ի Բերա։

Օրիորդ Բէմմէրդ վերստին աքանչացուց այդ ընտիր հասարակութիւնն որ հիացեալ ունկնդիր կը լինէր նորա ճարտարութեան։ Ամէն գովեստներէ վեր են այն կիրթ ճաշակը, փափուկ և գողտր զգացումը և այն տարօրինակ արագութիւնը որով Օրիորդ Բէմմէրդ նուագեց մի քանի կտորներ, և որոց առիւ քննադատութիւնը, բայց անկեղծ քննադատութիւնը պարտի լռել, կամ լաւ ևս ըսեմ, պարտի խոստովանիլ թէ կը գտնուի երաժշտական մի զօրութեան ընդ առաջ։ Ռէպսէրի Բօլոնէզ, Լիսթի Ռաքսոզրի-Մարշ և Մենդելսոն-Լիսթի «Ամառնային մի գիշերուան երազ» անուանեալ կտորներուն մէջ մասնաւոր մեծահրաշակ արուեստագէտը ցոյց տուաւ տարօրինակ մի արագութիւն մատանց, այնպէս որ նոտերը պայծառ, յստակ, գոգցես մարդարտաց տեղատարափ անձրեւի նման բուռն կը տեղային միմեանց զկնի մեծագոյն փայլունութեամբ, ֆոսֆորէ անցքեր, Բաէյնէր, եւ, առանց և ոչ ամենափոքր նեղութեան նշոյլն իսկ ցոյց տալու կը սլանային հեռագիտէ յականջս հիացեալ և ակնապիշ ունկնդրաց, որք մեծ արուեստագէտին տաղանդէն ու ճարտարութենէն ելեկտրականացեալ ի վախճան մէն մի կտորի, նորա երաժշտական և ներդաշնակային որոտմանցը կը պատասխանէին ծաղկանց փունջերով և փուռն ծափահարութեանց ու պռովոներու որոտմամբ։ Երբ իւր մատանց արագութեան և զօրաւոր կորովոյն և աւիւնին վրայ կը խօսիմ ըսել բնաւ չեմ ուզեր թէ իւր զարնուածքին մէջ կը պակէին զորովոյ և տրտմութեան զգացումներն փափիկ։ Ի պահանջել հարկին գիտէր նա արտասուել տալ զգաշնակ, տխրութիւնը կը հեծէր իւր մատանց ներքեւ, բայց որովհետեւ երաժշտական այդ գործին ալ ևս իւր հլու հպատակն է եղած, իւր զարնուածքին մէջ մերթ ընդ մերթ կը նշմարուէին տեղիք յորս կը թուէր թէ ինք աւելի իւր անձնական քմահաճոյքէն կ'առաջնորդուի։

Կը վերջացնեմ ըսելով թէ երբ մի անձ դաշնակի արուեստը այնքան լաւ կատարելագործած է որքան Օրիորդ Բէմմէրդ, նուագահանդէս մը տալու համար ալ ևս ուրիշ որ և է անձի օգնութեան պէտք չունի։ միայն իւր տաղանդը բաւ է իրեն, ուստի զարմանօք ունկնդրեցի այն երկու կտորներուն զոր գեղգեղեց ի չորս ձեռինս ընդ Տէլլա-Սուտա Պէյի։ Լաւագոյն ևս չէ՞ր ըներ Օր. Բէմմէրդ եթէ ինք միայնակ հանէր երկու կտոր ևս նուագել, որով կարծեմ թէ աւելի քաղցր և աւելի գիտուարաւ մտանալի մի յիշատակ կը թողուր մեզ և յայտագիրն ալ լրացուցած կ'ըլլար միանգամայն։

ՍՏԵՓԱՆ ՍՈՒՐԷՆԵԱՆ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ (2

Ա. ՊՈՏՏՕ

ՎՐԱՑՏԱՆԻ ՎԵՐՋԻՆ ԱՂԷՏՆԵՐՆ

(ԱՂԱ-ՄՈՒՀԱՄԵՏ-ԽԱՆ)

Այնու ամենայնիւ Շահը կը կարծէր թէ Թիֆլիսի գրաւումն սուղի պիտի նստի իրեն, և որպէս զի հարկադրէ իւր զինուորներուն անպատճառ տանել յաղթանակը, կը դիմէ խիստ ալանդակ միջոցի մը։ Ցաճախ իւր հետ կը պահէր վեց հազար հեծելազօր թրուխմենցիներ որ կ'ատեն պարսիկներն եւ կ'ատուին նոցանէ։ Այս երկու ժողովուրդները թէ եւ կրօնակից, սակայն ունին տարբեր սովորութիւններ և հաւանօրէն այս պատճառաւ բոլոր սրտով եւ բացարձակապէս կ'արհամարհեն զիրար։ Աղա-Մահամետ-Խան ուզեց օգուտ քաղել այս պարագայէն, ուստի թրուխմենները իւր զօրաց ետին շարելով հրաման տուաւ նոցա ծեծել եւ սպաննել ամէն մի պարսիկ որ փախչելու դիտաւորութիւն կ'ունենայ։ Թրուխմենները անտարակոյս մեծ հաճոյքով կ'ընդունեն այս հրամանն և ամենայն ճշդութեամբ կը կատարեն զայն։ Պարսիկները իրենց ետեւ ունենալով անխուսելի մահն, հարկաւ չեին իսկ խորհեր ետ փախչիլ։

Վրացւոց յառաջապահ զօրքն որ արքայորդի Ցովհաննէսի հրամանատարութեամբ քանի մը ժամի չափ կրցաւ դիմադրել թշնամիին, ապա պատերազմի մէջ թողլով բազմաթիւ սպանուածներ, սկսաւ նահանջել այն վայրկենին երբ ամրութեանց վրայ իւր մօտ երեւցաւ արքայորդի Լախտանգն որ Հերակլ թագաւորէն հրաման ընդունած էր օգնութեան հասնիլ Եվավվի եւ Թերսուրի ընտիր զօրաց հետ։ Այն ժամանակ յառաջապահ գունդը վերսկսաւ պատերազմն, և թագաւորէն նոր օգնութիւն ստանալով Մոչաբելովի հրամանատարութեամբ, ինքն սկսաւ յարձակումը։ Այս Մոչաբելով իւր ժամանակին երեւելի յանպարտասից խօսող բանաստեղծ մ'էր։ Վերցնելով իւր ջութէորը, զօրաց առաջ սկսաւ նուագել իւր տաղերու քանի մը հոգ եղուկ տուներն և ապա այնպիսի ոգեւորութեամբ և բուռն կերպիւ դիմեց պատերազմի վայրն որ զօրագունդը ներս մտաւ մինչեւ պարսկական գրօշակներու ներքեւ։ Նոցանէ շատերն խլեց առաւ նոյն իսկ Աղա-Մահամետ-Խանի աչքի առաջի։ —«Ես չեմ լիշեր, ըսաւ այն ժամանակ Իրանի աշխարհակալն, որ երբ եւ իցէ իմ թշնամիներն այսպէս արիաբար պատերազմած լինէին։» Նա յառաջ քշեց Մազանդարայի հետիոտն զօրաց գունդն, որ ցայն վայր պահեստի կեցած էր, և հրաման տուաւ նոցա յառաջխողաղ։ Հերակլ եւս ասպարէզ հանեց մնացեալ պահեստի սակաւաթիւ զօրքերն որոց մեծագոյն մասը մեռան այս կատաղի և յանգուգն պատերազմի մէջ, անհամեմատ բազմաթիւ թշնամեաց ձեռքով։

Պատերազմը տեւեց առաւօտէն մինչեւ իրիկուն ուշ ժամանակ։ Պարսիկներն երեք անգամ յետ մղուեցան Թիֆլիսի պարիսպներու մօտէն եւ երեք անգամ ևս վերսկսան յարձակումը, մինչեւ որ վերջապէս Վրացիք սկսան լքանիլ։ Հերակլ գառնասիրտ և վշտահար չէր ուզեր թողուլ պատերազմի դաշտը։

— Քո հպատակներէն ամէն մին, կ'ըսէին նմա իւր բարեկամները, գիտէ քո քաջութիւնն և գիտէ որ դու պատրաստ ես մեռնիլ հայրենիքի համար։ բայց եթէ անգութ ճակատագիրն այսպէս անօրինեց, գէթ դու քո կրստեամբ աւելի ևս մի՛ մեծցներ թշնամւոյն յաղթանակի փառքը։

Թագաւորն ոչ ոքի մտիկ կ'ընէր։ միւս կողմէ Պարսիկները շրջապատեցին զնա կռնակէն և գրաւելով քաղաքը տանող բոլոր ճանապարհներ, կ'սպառնային կտրել նահանջն։ Այն ժամանակ Հերակլ լռին յուսահատութեամբ նետուեցաւ պատերազմի մէջ և հաւանօրէն կորած էր եթէ թռուչաղատէր իւր նշանաւոր պապն։ Երեք գունդ հեծեալ Վրացիներով արքայազուն Ցովհաննէս սրացաւ Պարսից բազմութեան մէջ և իսկոյն թագաւորը գըտնէ թշնամիներու ձեռքէն։

Հերակլի հեռացմամբ պատերազմը չդադրեցաւ։ Արքայորդին Դաւիթ տակաւին ընդ երկար քաջքշեց Պարսիկները արուարձանի ծուռուռուռ փողոցներու մէջ։ Բայց երբ տեսաւ թէ թշնամեաց գունդերը կը գրաւեն քաղաքն զոր արդէն լքած էր թագաւորն, այն ժամանակ և Վրաց վերջին զօրագունդը հեռացաւ դէպի հիւսիս երթալու գիտաւորութեամբ այն լեռներն ուր նահանջած էր Հերակլ։

Աղա-Մահամետ-Խան տիրեց Թիֆլիսին և նորա զօրքերը փախչող Վրացիներու ետեւէն ինկան մինչեւ Մցխէթ ուր Պարսիկները քար քարի վրայ չմոռցին, և միայն նշանաւոր մայր եկեղեցին, Վրաստանի այս հինաւուրց մեծութեան յիշատակը, խնայուեցաւ Նախիջեւանի խանի պաշտպանութեան շնորհիւ։ — «Պէտք չէ պղծել սրբութիւններն և թագաւորներու գերեզմանները» կ'ըսէր իւր զօրաց։ այս հրամանի համեմատ տաճարը մնաց անհպելի։

Սակայն Թիֆլիս իւր պալատներով և քրիստոնէական մեծափառ տաճարներով դարձան աւերակաց կոյտ մը։ կը պատմեն թէ Աղա-Մահամետ-Խան նախ խնայեց՝ շահ-Արասին այնչափ հիացում պատճառող՝ Թիֆլիսեան հանքային բաղնիքներուն, և մինչեւ իսկ ըղաացաւ նոցա մէջ, յուսալով բժշկուիլ իւր հիւանդութենէն, բայց երբ տեսաւ նոցա անզօրութիւնն բարկութեամբ հրամայեց կործանել զայնս ի հիմանց։

Թիֆլիսի բնակիչները ենթարկեցան սոսկալի նեղութեանց։ Թիֆլիսի մեծաքաղաքիտը հոգեւորականութեան հետ միատեղ փակուեցաւ Սիոնի մայր եկեղեցւոյն մէջ, բայց պարսիկք ջարդեցին դուռները, ցիր ուցան բրին սրբութիւնքը, գանակոծեցին քահանաները, իսկ ծերունի մետրապոլիտը ձգեցին Կուր գետի մէջ, իւր սեփական տան խաղողի դարաստէն։ Ամբողջ 6 օր, սեպտեմբեր 11—17, Պարսիկները քաղաքին մէջ ի գործ դրին ամէն տեսակ անգթութիւն։ կը բռնարարէին կիներ, կը կտրատէին գերիներու մարմիններն և կ'սպանէին կաթնկեր մանուկներ, մէկ անգամէն երկու կտոր ընելով զայնս, և այս անլուր բարբարոսութիւնը կը կատարէին մի միայն այն նպատակաւ որպէս զի փորձեն իրենց թրերու սրութիւնը։ Ընդհանուր աւերման մէջ չէր խնայուեր նոյն իսկ և ոչ մի սրբութեան։ Պարսիկներն՝ Հալլարարի կամուրջի վրայ դրին Իվերեա Մայր-Աստուածածնի պատկերն և սկսան ոտիգել Վրացիներն որ ծաղրեն զայն և անարգեն։ ով չէր կատարեր այս հրամանը, կը ձգուէր Կուր գետի մէջ, եւ այսպէս քիչ ժամանակի մէջ գետն սկսաւ լճանալ։ Շաբթի 23 հազար Վրացի գերի տարուեցան։

Աղա-Մահամետ-Խանի պատմագիրը կ'ըսէ թէ Թիֆլիսի աւերման միջոցին պարսիկ քաղաքարիկ զօրքը ցոյց տուաւ անհաւատարիմ Վրաց այն օրինակն ինչ որ իրենք պէտք էին սպասել իրենց համար Դատաստանի օրն։

Ըստ աւանդութեան, Թիֆլիսի աւերման ժամանակ 50 անձինք չպողելով խոյս տալ քաղաքէն, ապաւինեցին Ս. Դաւիթի պաշտպանութեան եւ սրբազան լերան վրայ, հաւանօրէն նոյն իսկ այն քարայրի մէջ, ուր այժմ կը գտնուի նշանաւոր ռուս թատերգակ Գրիբոյեդովի գերեզմանն, աղատեցան մահէն կամ գերութենէ։ Պարսիկներն որ անդադար կ'աւերէին եւ կը կողոպտէին քաղաքը, չգիտցուիր ինչ անբացատրելի պատճառաւ ոչ մի անգամ չելան այդ լեռն, որ վրայ կառուցուած կայ հինաւուրց վանք մը, որ անտարակոյս աւելի ևս պէտք էր գրաւել ագահ կողոպտիչներու ուշադրութիւն։ Շատ հաւանական է, նոքա կ'երկնչէին դանել անդ դարանակալ զօրքեր, սակայն այսպէս թէ այնպէս, սրբազան մենաստանը պահպանեց եւ ազատեց այն ամէն մարդիկ որ իրենց փրկութիւնը նորա մէջ փնտռած էին։

Կը պատմեն նոյնպէս, թէ Թիֆլիսի առման ժամանակ Աղա-Մահամետ-Խան սպաննեց Վրաստանի հռչակաւոր հայ ազգանդարն (վինահար) Սահակ-Նովա։ Մեկէ հարիւր տարի առաջ, Թիֆլիսի մէջ, Սահակ-Նովայի անունը մեծ հռչակ ունէր ամէն ուրեք թագաւորի պալատէն սկսեալ մինչեւ գործաւորի խրճիթը։

Սահակ-Նովա ազգատ հայ մ'էր, արհեստով ոսկերչանկ և կոչմամբ՝ ազնիւ։ Երիտասարդութեան միջոցին զուարճասէր երգիչ մ'էր, ծերութեան միջոցին ճգնաւոր և վերջապէս մահուան լոպէին, ճշմարիտ քրիստոնեայ, որ խաչը ձեռքին եկեղեցւոյ սեղմին վրայ սպանուեցաւ հաւատոյ թշնամիներէն։ Թիֆլիսի հրապարակին իսկ ժամանակ հարթ տանիքներու վերայէն դուրս կը տեսնէք գմբեթին հայկական եկեղեցւոյն, որ Բեզրէ եկեղեցին կ'անուանի, որովհետեւ երբեմն նա կը գտնուէր Թիֆլիսի բերդի մէջ։ Այս եկեղեցւոյ գաւթին մէջ, ուր այժմ այնքան յաճախ կը ժողովին հայրենասէրներն առեւտրական գործառնութեանց համար, 1795ին թագաւորեցաւ ուրախալի ծերունի Սահակ-Նովայի արիւնաթաթաղ դիակն։ «Նորա անչուք դերեզմանի վրայ մի փնտռէք, տապանագիր կ'ըսէ այս աւանդութեան պատմագիրն, բայց գիտցէք որ նորա դէմքի գիծերն և շատ հաւանական է, նորա ձայնի հնչիւններն և մինչեւ այժմ կը հնչեն, որպէս հեռաւոր անցեալի խառնաշփոթ տեսիլք մը, Թիֆլիսի այն սակաւաթիւ հին բնակիչներու յիշողութեան մէջ, որոց համար Աղա-Մահամետ-Խանի արշաւանքն դեռեւս աւանդութեան նկարագիր ստացած չէ։» Երբ առնուեցաւ Թիֆլիս քաղաքը, Սահակ-Նովա կ'աղօթէր տաճարին մէջ, և իմանալով թշնամեաց մերձեցումն խաչը բռնեց ձեռքին եւ գնաց նոցա հանդէպ, ուզելով եկեղեցւոյ սեմին վրայ կեցնել զայնս թաթարական լեզուով, երկտողանի տաղ մը, երկու հնչուն ոտանաւոր դուրս սրացան նորա շրթներէն։

«Զպիտի՛ հրաժարիմ Յիսուսէն,
»Զպիտի՛ դուրս ելնեմ եկեղեցիէն։»

Եւ այս եղան հռչակաւոր հայ երգչին վերջին խօսքերը։

Պ. ՏՕՆԱՊԵՏԵԱՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՅ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ

ԸՆԹԱՑԻԿ ԳԻՆԵՐ

Կ. Պոլիս 28 Ապրիլ 1886

Կարգը ցորեն	լէպրա	գրուշ
Ռուսիոյ	59.60	43.45
Պեսարապիոյ	— —	— —
Բուէնոսի և Ա. Պոլսոյ	59.60	38.41 1/2
Բասսորթօ և Սամսոն	— —	— —

Վաճառում չկայ բնաւ. պատրաստ՝ նոյնպէս. օխան 45–45 փարայէն գործեր կը տինին Ռուսիոյ հետ, 41 1/2 Բուէնոսի և 38 Ասիոյ հետ։

Ցորեն Կէրա	լէպրա	գրուշ
Ռուսիոյ	— —	— —
Վալաքիոյ, Դանուբի	57.58	24.24 1/4
Բուէնոսի	— —	— —

Պատրաստ 28,000 քիլ։ Գներն անուանական են։

Կոպրոյ ցորեն	լէպրա	գրուշ
Պուրգազ	57.58	21 1/2.22
Փիլիպէ	— —	— —
Վառնա, Պայլրգ	53.55 1/2	20.20 3/4
Կալաճ, Պրայիլա	57.58	21 1/4.22
Ազովմա	— —	—

Վաճառեցաւ 30,000 քիլօ։ Պատրաստ 30,000 քիլօ։ Գները բռնուած են գնողներ չեն գտնուելուն և ապրանաց նուազութեան պատճառաւ։

Եգիպտացորեն	լէպրա	նոր գրուշ
Դանուբ	— —	— —
Սեա ծով	56.60	14 1/2.45 3/4
Բուէնոսի	— —	— —

Վաճառեցաւ 10,000 քիլէ Ասիոյ, քիլէն գրեթէ 15 1/2.15 3/4 գրուշի։ Հրապարակն հանդարտ է. գները բռնուած են։

Գարի	նոր գրուշ
Սեա ծով	12 3/8.13
Բուէնոսի և Դանուբ	— —

Վաճառեցաւ 10.000 քիլէ Վառնայի, քիլէն 12 3/8.13 գրուշի։ Հրապարակը բաւական բանուկ է։

Զավրոյ, քիլէն 13 3/4 գրուշի։

Գործերը սահմանափակ են։

Բրնձեղէն	գրուշ
Իզմիր և շրջակայքը	24 1/2
Բասսորթօ »	26 1/2

Քիլէն 26 գրուշէն գնողներ կան։

Բանաբէս Եէմ	գրուշ
Ուզուն քէօբրիւ	43
Բասսորթօ	44

Ապրանք չիկայ բնաւ։

Լոսոխ (ոսկին 100 գրշէն)	100 օխան գրշ
Օրտու Տրապիզոն	100.
Դանուբ	105.110
Բուէնոսի	95.100

Վաճառեցաւ 700 պարկ Օրտուի, Բուէնոսի և Դանուբի, 100 օխան 95–100 գրուշի։ Հրապարակը հանդարտ է և գները տարկար։ Պատրաստ 2500 պարկ։

Ոլոռ (պէզէլիա)	օխան	գրուշ
Պոլքաէսիր		55.65
Սուրիա		45.—
Դարգանել		50.55
Ամիէնք		— —

Վաճառեցաւ 70.000 օխան Պոլքաէսիրի, Սուրիոյ և Դարդանելի, օխան 45–65 փարայէն։ պատրաստ կայ 30,000 օխան։ Հրապարակն անշարժ է և գներն անփոփոխ։

Բէնոքիի հոռնաք	օխան	գրուշ
Սեա ծով		— 55
Մարմարա		— —

Նշանակութեան արժանի գործ մը չեղաւ այս ապրանաց վրայ։

Բանջար	օխան	գրուշ
Մարմարա		— 30
Մարմարա		— 32

Պատրաստ ապրանք չգտնուելուն, գնողք կը պակսին։

Սասամ	օխան գրուշ
Պալքէսիր	— 90
Իզմիր	— —
Մէրսին և Ադանա	93-96

Վաճառումներ չեղան ամենեւին։ Պատրաստ 30,000 օխա։

Խաշխաշ օխան 55–56 փարա։ Գործ չկայ։

Բասմպէյ հոռնաք, օխան 25–26 փարա։

Գործ չիկայ։

Վարսակ, քիլէն 8 1/2–8 3/4 գրուշի։

Վաճառեցաւ 4000 քիլ Իզմիրի, քիլ 8 1/2–8 3/4 գրուշի։ Այս ապրանքը կը փընտռուուի։

Ալիւր	պարկ	գրշ
Օտեսա, Ա. տեսակ		118—124
» Բ. »		108—120
» Գ. »		100—104
Ադիսա-ըստ տեսակին		102—104
Պրայլա, Թ. 3 և 4		94—
»		90—
» խառն		85— 86
Կալաճ 2 և 3		95— 96
» 00 1/2 000		—
Վառնա		85—
Բուէնոսի (երկթուղով)		85—
Մարսիլիա		70— 78

Վաճառեցաւ 25,000 պարկ։ պատրաստ 15,000 պարկ Օտեսա։ Ազիսա չիկայ։ 10,000 պ. Պրայլա։ 10,000 պ. Կալաճ։ 20,000 պ. Բուէնոսի։ 500 Մարսէյլ։ Հրապարակի վրայ գնողներ կան։ նոր եկած ապրանքներն աւելի բարձր գներով կը վաճառին։ Կ. Պոլսէն ղրկուած ապրանաց գումարն է 35,000 պարկ։ Տեղական սպառմունք կը հասնին 21,500 պարկի։

ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆՔ

Ալեպը—Հասաւ 120 տակառ ռուսական և 40 ռումանական։—Վաճառեցաւ 80 տակառ։—Պատրաստ 100 տակառ։—Գործերն հանդարտ են։

Ռոմ.—Հասաւ 250 տկ.— վաճառեցաւ 140 տկ.—պատրաստ 300 տկ.—Գործերն հանդարտ են, գները բռնուած։

Շուրաբ.—Հասաւ 3600 պարկ Թրիէսթի և 150 պարկ ռուսական։—վաճառեցաւ 3000 պարկ Թրիէսթի և 200 պարկ ռուսական։—Պատրաստ 5000 պարկ Թրիէսթի և 200 տակառ Հոլանտական։—Հրապարակը բանուկ է թեթեւ կերպով։

Խոհոռ.—Հասաւ 1500 պարկ։—վաճառեցաւ 1000 պարկ։—պատրաստ 1900 պարկ։ Հրապարակը բանուկ է։

Բրէյ.—Հասաւ 500 պարկ իտալական և 1300 անգլիական։—վաճառեցաւ 1000 պարկ անգլ. և 300 իտալական։—պատրաստ 700 պարկ իտալական և 6000 պարկ անգլ.—Հրապարակը բանուկ է և գները բարձր։

Մոտ.—Ոչ պէնիական և ոչ ֆրանսական մատ հասաւ շաբթուս մէջ։—վաճառեցաւ 800 տնտուկ պէնտ. և 400 ֆր.—պատրաստ 3000 տնտուկ պէնտ. և 1000 տնտ. ֆր.—կանոնաւոր գործեր իր լինին։

Ֆրիզ.—Վաճառեցաւ 6000 տնտ. ամերիկեան և 1500 տնտ. և 200 տկ. ռուս.—պատրաստ 50.000 տնտ. ամերիկեան և 20,000 տնտ. և 200 տկ. ռուսական։—Հրապարին վրայ բաւական գործ եղաւ տիար գներով։

Ադրիա.—Հասաւ 1000 տնտ.—վաճառեցաւ 900 տնտ.—պատրաստ 12,300 տնտ.—հրապարակին վրայ գործ չկայ։

Լէյպ.—Գործերը սահմանափակ են։

Որդան կոֆրէ.—Գներն կը բռնուին։

Ծիտամբ.—Վերջին երկու եօթնեկի մէջ բաւական կարեւոր գործեր եղան այս ապրանաց վրայ։

Պղպէջ.—Գործ չկայ։

Կինամոն (թարչին).—Բռնուած գներով գործեր եղան։

Գաս.—Բիչ գործ կայ։

Զայ.—Գործ չկայ։

Նշաստակ.—Հրապարակն անշարժ է. վաճառումներ սահմանափակ են։

Ամերիկեան կոտ.—Երջանկայից մէջ քիչ մը վաճառումներ եղան։

Լանդ Բլզ.—Սակաւաթիւ գործեր եղան բռնուած գներով։

Եէլէն պէզի.—Բանի մը հարիւր ծրար վաճառեցաւ։

Խամ Ամոնտ.—Ցոյժ անենան գործեր եղան։

Մէ.—3000 կտորի չափ վաճառեցաւ 36էն 46 գրուշի։

Եէլոն.—Հասաւ 50 տակառ և վաճառեցաւ 40։ Վերջին երկու շաբաթներու մէջ նշանակութեան արժանի փոփոխութիւն մը տեղի չունեցաւ. հրապարակն հանդարտ է։

Պոպոտ.—Վաճառումներ չեղան բնաւ.—պատրաստ 1800 տնտ.—հրապարակն հանդարտ է։

Գամ (Ֆրանս.).—Վաճառումներ չեղան.—պատրաստ 15,000 տակառ.—գները բարձր են։

Անոթ.—Վաճառեցաւ 10 կենդինար.—պատրաստ 30 կենդ.—գները կը բռնուին։

Թիլեր.—Վաճառեցաւ 100 տնտկ.—պատրաստ 1400 տնտկ.—գները բռնուած են։

Պէնիէ շրջանները.—Հրապարակն հանդարտ է։

Զէյթ.—100 օխան 66—66 1/2 ֆրանքի.—վաճառեցաւ 40 տակառ.—պատրաստ 500 տակառ.—գները տկար են։

Հանթամոնտ.—Հասաւ 15,500 թոնոյ ֆարտիֆ և 2,450 Նիւ-Բասլը.—վաճառեցաւ 15,000 թոնոյ զանազան տեսակներէն.—պատրաստ 11,200 թոնոյ.—կարեւոր գործ մը չեղաւ.—գներն անփոփոխ են։

ԱՐՏԱՔՈՒԹԻՒՆ

Թէլֆէրլ.—Պատրաստ 5000 օխան.—վաճառեցաւ 30 պալեա Քասթանսօլ. օխան 12 1/2 գրուշէն և 33 պալեա Նալը-խան 13 գրշէն.—հրապարակը բոլորովին հանդարտ է եւ գնողներ չկան, նոյն իսկ տկար գներով։

Քանեայի գունաւոր տեսակները վաճառեցան ի Լոնտոն 55 պալեա, լիպան 12 բէյնիէն և 49 պալեա 12 1/2 բէյնիէն։

Վանայ թիլիքիլը կը պակսի հրապարակին վրայ։

Մեռաֆա.—Վաճառեցաւ 10 պալեա Բէյթ, օխան 27 ֆրանքի.—պատրաստ 400.—շաբթուս մէջ գնողք չկային, այսու հանդերձ գներն անփոփոխ մնացին։

Շերամ.—Պատրաստ ապրանք չգտնուելուն գները բռնուած են ի Պրուսա։

Բոսրա.— Ցիշատակութեան արժանի գործ մը չիկայ։

Բամպակ.—Նմանապէս։

Կանեփ.—Հրապարակն անշարժ է։

Կապերա.—Պատրաստ 3,500 կտոր.—վաճառեցաւ 140 կտոր Քարապաղ 32 ֆրանքէն։ 845 կտ. նոր Շիրվան Նամազի 19 1/2—20 ֆր. 95 կտոր Սուսմաք 68-74 ֆր. եւ 300 կտ. զանազան գներով։ Ընտիր ապրանք չգտնուելուն հրապարակն հանդարտ է։

Անֆլոն.—Պատրաստ 150 տնտուկ.—վաճառումներ չեղան բնաւ։ Գործերը դանդաղ են եւ գնորդք սակաւաթիւ։

Գաղէ Խէյ.—Պատրաստ 70' 0 օխան։ վաճառումներ չկան բնաւ։

Ճէնքրի.—Պատրաստ 650 պարկ.—Ամասիա օխան 4 5/8 գրուշէն։

Հրապարակն հանդարտ է եւ գներն անփոփոխ։

Խէյ.—(Մահմոտիէյ) Վաճառումներ չեղան.—պատրաստ 1000 օխան։ հրապարակն հանդարտ է։

Սէլէպ.—Վաճառումներ չեղան։—պատրաստ 300 օխան։ գնողք սակաւաթիւ են։

Մեղրամոմ.—Պատրաստ 2,000 օխա։ Գործ չիկայ։

Մազի.—Ցիշատակութեան արժանի գործ մը չիկայ։

Կաղին.—Վաճառումներ չեղան.—պատրաստ ապրանք չիկայ։

Եղիւզ.—Ցիշատակութեան արժանի գործ մը չիկայ։

Փայտ.—Նոյնպէս։

Փալամտաք.—Վաճառումներ չեղան.—պատրաստ 50,000 կենդինար.—գները բռնուած են։

Նուռ.—)
Թուռ.—) Գործ չիկայ։
Զաֆրան—)

Հանթամոտ.—Գները բռնուած են։

Տոքթէր Մինէճեան պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ իւր բնակութիւնը փոխադրած է ի Գատը-Գիւղ, Մոտա-Շատուէսի, Զարքդէմ Մահալէսիի անկիւնը թիւ 11 տան մէջ, ուր ամէն առաւօտ իրեն դիմող հիւանդները պիտի ընդունի և երեքշաբթի օրերը կէս օրէն վերջ ձրիապէս պիտի դարմանէ։

ԼԱՄԱՆՀԱՅՄ

ԱԳԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԴԷՄ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎՃԱՆԳԱ

Ընդհ. Գործակալութիւն Պոլսոյ

Տ. Լբգի Ե. Վէրնոր սրդի

Կ'ապահովագրեն ամէն կրօնքներ և ծըրարներ որք կը պարունակեն դրամ, թանկագին մետաղ, արժէթուղթ, դրամատոմսք, գոհարք եւ, յանձնուած ամէն ազգի թղթատարական վարչութեանց կամ փոխադրութեան ընկերութեանց։ Վերջինիս ապահովագրութիւ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒՆ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,591,956
ՀԱՍՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐԻՈՅ 1,718,462

ՆՕՐԹՀԲԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐԻՈՅ 828,858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի դործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած ընտանին 11,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկիւնն երկոթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիէ չարշամբայ անպարը իւրն իւպայեա օլունաճագ օլան իւչ եիւզլին գըյէի ճէտիտ եուլաթիրն պէհէր ըյէի ճէտիտի չէրաիթը մուգարբէրէ. ի իլէ օթուզ բարայա թալիպի էօհ դէսինէ օլուպ, իշպու նիսանը բումին օթուզնէնը չարչէնպիհ կիւնի գարը գալմիսի վերիլէճէկինտէն վէ մարիսը բուլինին պիրինճի բէնչէնպիհ իւնիւ տարի թէգարբուր իսէն ֆիւթքնտան եիւզէտ պէշ թէնզիլի դարուլ օլունաճաղնտան, իմայա թալիպ լանլարբն լեվազիմաթը ումումիէ տարէսիէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

26 նիսան 1886

2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիէ ուարրաճխանէ անպարը իւն իմթիխազ օլունան նիւմունէսինէ է շուրութը մուգարբէրէսի է թէվֆի էն միւպայեա օլունմագ իւզրէ միւագասայա գօնուլան իւքի պին սանէտ իւթիւն եաղլը Սպարթա վէ Պուլար վէ Սիմա սարխիյանընին պէհէր ըյէի ճէտիտի օն սէքիզ դուբուչա օրարագ թալիպի էօհանէսիտէ օլուպ, պիրալ բումինին պիրինճի բէնչէնպիհ կնիւնէ գասար պէհէր կիւն միւնասասը պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը-գաթիսի վերիլէճէկինտէն, իթա իթմէյէ թալիպ՝ վէ իչիւնճիւ ճումա իրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլիէ բաղիպ պուլունանլարբն մագամը Սէրասքէրի լեվազիմաթ տարիէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

26 Նիսան 1886

2—3

ԵՓՐԵՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Մահմոտ Բաշա Թարգիճլար փողոց Թիւ 114

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՄԵՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ժամագործական, Ոսկերչական, Մէքենագործական և հեռագրական ամէն տեսակ ընտիր գործիքներ, խարտոցներ և փորագրական գրիչներ. անգլիական ամենալաւ տեսակ գրիչներ և մրատներ. Բարիզու չնարակ (վերնիճ) զանազան գոյներով ամէն տեսակ նիւթերու վրայ գործածելի. մետաղ փայլեցնելու գործիքներ և փշրներ. փայտ, մետաղ եւ կտրելու ընտիր սղոցներ և ուրիշ ամէն տեսակ գործիքներ. Բարիզու նորաձեւ գոհարեղէնք. արանց և կանանց համար նորաձեւ ժամացոյցի շղթայներ, ապարանջան, օղ, մատանի, փողկապի սեղ, պրոշ, մատիսն, գմուռ, կողմնացոյց. չասկին, կուրծքի և թեւի կոճակներ, որոնք նորահարս ոսկեզնան մետաղէ չինուած լինելով, բնաւ չեն սեւնար և իրենց նախնական գոյնն և չքեղութիւնը միշտ կը պահեն։

Վերոյիշեալ բոլոր վաճառքները մեծ և փոքր քանակութեամբ խիստ ժան գներով պիտի վաճառուին։ Դուառներէն եկած յանձնարարութիւնք խնամքով և փութով կը կատարուին։

2—10

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՌԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ. գործակատարն ընկերութեան, Պ. Վ. Ուիթոլ, Ուիթոլ խան Պահչէ—գարու, Պոլիս. կամ Ղալաթիա Երթէպանի փողոց Իղղէթ բաչա խան թիւ 6։ 507

ԼԵՍԼԻԻ ՊՈՇՏՈՆԱՎԱՌՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ Ո ԵՒ Է ԹԱՆԳԱՐՈՒՄ

ՊԱՏՃԱՌ Է ՀԻԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՍՏԱՄՈՒԲԻ, ՄԷՋԲԻ ԶՂԱՅԻՆ ԴՐՈՒԹԵԱՆ

Աւստրիկ հակիրճ ամիսուցում մը այն բանաստեղծութեան զոր Թէշկիան Կամսարին առջեւ ըրած է

ՏՐ. Ճ. ՀԷՅՏՈՔ

Լեարդը ճանչցուած է իբր սեռերիչ և զտիչ արեան շրջաբերութեան։ Իւր ծաւալով և ձեւով, կարեւոր դեր մը կը խաղայ կենդանական մնացեալներուն մէջ թէ մարսողութեան և թէ սնունդաստացութեան տեսակէտով։ Այնին մեռնիդ որ կը նեղոքծէ մարսողական գործարանց վրայ, Կիւրգզի և Բեդ-ֆորդ կը վերածուի։ և այս ձեւով է որ կը մտնէ Փոռտան երակին մէջ։ Այդ, լեարդին ազդեցութեամբ, այդ նիւթերը կը վերածուին տղայ մը շաբաթ և ապա լեարդէն կ'ելնեն և ընդհանուր շրջաբերութեան մէջ կը մտնեն։ Այս կերպիւ կարմրագոյն նոր նիւթեն երկաթ օգտակարն, մարմնոյն տաքութիւնը կը պահպանէ և գործարանաց պաշտօնավարութիւնը կ'երաշէ։

Տր. Մրչիսոն կ'ըսէ. Մարդին կազմութիւնն և զատումն յոյժ հնամաս են։ Մարդն միշտ իւր հիւթերէն կը զատուի լեարդին միջոցաւ։ Ճաչէն առաջ աւելցնելով և տակաւ առ տակաւ նուազելով որոշակի պարտքակը կը գոհանայ։

Այդ, եթէ լեարդն, մարմնոյն այդ էական գործարանն ընդարմանայ և մարդին անցքէն խանգարուի, ներհարութիւն և հիւանդութիւն յառաջ կուգայ։

Այստ կը նշանակեմ անտի ծագումնամառնոյ ուռեն գլխաւոր հետեւանքներն զորս ամէն ոք կը ճանչէ։

1. Հիւանդը կը դանդաղի թէ ստամոքսը ծանրացած և լեցուն է։
2. Ագեայ տարաձուռնի փչախտի պատճառաւ։
3. Որտացաւութիւն։
4. Ճաչէն յետոյ տկարութիւն և յոգնութիւն։
5. Բերանին մէջ գեշ հոտ մը, մանաւանդ առաւոտն, և ծանր լեզու։
6. Որովայնի պնդութիւն, մերթ ընդ մերթ ալ փորկապութիւն։
7. Գլխու ցաւ։
8. Մտային կորովի նուազում, և անհուն մերժմտդեմութիւն, հանդերձ յոգնածութեամբ և ամէն ինչ հետեւեալ օրուան թոգլու տրամադրութեամբ։

Վերոյիշեալ ախտանիշերն բացորոշապես ցոյց կուտան թէ խանգարում յառաջ եկած է Լեարդին պաշտօնավարութեան մէջ։ Այժմ, ցոյց տանք թէ հարկ անհրաժեշտ է զգուշանալ ո և է պայմէ հիւանդին դարմանման գործին մէջ։

Պէտք է անմիջապէս Լեարդի կազդուրիչ մը հայթայթել. ամենէն գործածական ձեւն է դեղահատ մը։ Ամենօրեայ փորձառութիւնը ցոյց կուտայ թէ երբ դեղահատ մը լաւ կերպիւ պատրաստուած է, ամենէն լաւ և ամենէն արագ միջոցն է երաշխաւորելու համար լեարդին պաշտօնավարութիւնն։ Իմ կենացս բազմաթիւ տարիները նուիրած եմ, ինչպէս ձեր մէջէն շատեր գիտեն, շինելու համար դեղահատ մը որ լմի անմիջական և ազդու դարման մը ընդդէմ Մարդին։ Մեծ հաւատ շնորհեմ լուծողական դեղերու վրայ, ուստի և շինեցի զբաւոր ու կատարեալ դեղահատ մը և զայն կոչեցի.

ԼԵԱՐԴԻ ՀԷՅՏՈՊԵԱՆ ՆՈՐ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ (ՇԱՔԱՐՈՎ ՊԱՏԱՌ)

Մէկ դեղահատը մէկ անգամ.—մէկ դեղահատը մէկ անգամ.—մէկ դեղահատը մէկ անգամ

Մէջքի ամէն ցաւերուն համար, Տր. Հէյտոքի դեղահատը կատարեալ դարման մ'է։ Մէկ դեղահատ մը պիտի գոհացնէ ամէնէն սկզբնական—կանանց հիւանդութեանց համար, Ջղաձգութիւնք, Ցկարութիւն, ընդհանուր թուլութիւն, Անօրձակի պակասութիւն և Գլխու ցաւ, Տր. Հէյտոքի նոր դեղահատն անվրէպ դարման մ'է։ Այդ դեղահատները տիեզերահռչակ են իրենց ազդեցութեամբ և անոնց զօրութիւնն կրնայ միշտ երաշխաւորիլ։

ՄԷՆ ՄԻ ՍՐՈՒԱԿ ԿԸ ՊԱՐՈՒՆԱԿԷ ՔՍԵՆ ԴԵՂԱՀԱՏ.—ՄԷԿ ԴԵՂԱՀԵՏ ՄԷԿ ԱՆԳԱՄ

Կը ծախուի ամէն դեղավաճառաց քով

ԱԶԴ.—Վստահ լինելու համար Հէյտոքի դեղահատներուն վաւերականութեան, տեսէք թէ ծրարներու մէն մի երկոտասանեակի վրայ կը դանուի մտորագրութիւնն Ճ. Հ. Ֆրանսիսի, որ գործակատարն է Միացեալ Նահանգաց համար։

Առանց սոյն մի գնէք։

Լաւ որուա՛ Հէյտոքի դեղահատներն բոլորովին տարբեր են մինչեւ ցարդ ծանօթ 242 դեղահատներէն, տարակուսող անձինք կրնան փոքրի համար ՋՐԻԱՔԱՐ ստանալ այս դեղահատներէն սրուակ մը, եթէ մեզ դրկեն իրենց անունն և նշանագիր։

Մեծաքանակ կը ծախուի ի դեղագործական Մթերանոցն, Ղալաթիա, Մեծ Փողոց, 35։ Փոքր առ. փոքր կը ծախուի ամէն դեղարանաց մէջ։

ՏԱՄՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ԹԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՋԱՏԱՍՍԱՆ ԵՒ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ

ՃՇՄԱՐԻՏ ՓՈՇԻ

Սեռեկաց եւ զգեստուց համար

Ա. ՄԻԼԱԴՈՒԻԶ

Ի Սպրլէյ (Դուլմպէ)

Կեդրոնատեղի ի Կալաղա, Մոմ-Հանէ, Լոյտ խան, 2։

ԱՆՈՒՆԱՐՈՒԹԻՒՆ ԹԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Զիերու, կովերու և չանց հիւանդութիւնները կը դարմանէ և առ ու ծախի ամէն նոյն կենդանեաց ապրող կամ հիւանդոտ լինելն հակնալ ուզողները կը գոհացնէ։ Պէտք է դիմել Պոլիս Պահչէ-Գարու Մէրհամթճեան էֆէնտիի դեղարանը, կամ իւր բնակարանը Իսկիւտարի Պաղլարպաշի Աթա-պէյ փողոց թիւ 24։

ԱՇԷՐԻ ԶԷՐՐԻ ՓԷՔԹՈՐԱԼԷՆ

Այէրի Զէրրի Փէքթորալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողացաւը, բորբոքումն հագագի, բորբոքումն ընչափողի, ընչարգելութիւն եւ։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կասեցուտ հազի և յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'սփոփէ ու կը կազդուրէ։

Այէրի Զէրրի Փէքթորալն՝ որ այնքան մեծ հարաւ ստացած է իբրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւն ի լոյս ընծայեց, շնչիւ նորա կոկորդի և թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին և միօրեայ նուազող ազդեցութեամբն է, որով միանգամայն իւր տարաբնութեանց յատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Չկայ դեղ մի որ կրնայ այնքան կարեւոր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը գրաւելու։

Զէրրի Փէքթորալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ դեղերէ դերազանցն է և համեղ, քանց չատ հաճելի լինելով փոքր տղայք չատ դիւրաւ կ'առնուն։ Կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ, ի Ղալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։

Նաեւ կը ծախուի քաղաքիս մէջ այլ և այլ դեղագործաց քով։

ՔԻԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Որ ոսկեղ տեղի տ'ունենայ կը բռնի Լիվերբուլ և Մէնչեսթրի մէջ.

Ուղեւորը և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորք, Պոսթոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Քանատայի ամէն կողմերուն համար. Նամանաւանդ Հաւանի, Ռուէնի, Բարիզի, Լանսոնի, Կալայսի, Մանչէսթրի, Պրատֆորտի եւ եւ համար։

Ուղեւորաց համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամէն շոգենաւու մէջ կայ կին քոմբոյթ մը

Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Թրինիդատ շոգենաւը, նաւապետ Ֆորկիւսըն, յառաջիկայ չորեքշաբթի Զիւնիոյ ճանթով Լիվերբուլ պիտի ուղեւորի։

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալի փաշա խան Ղալաթա

511

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՇՏԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՐԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիա և Բրէյլ գլխաւոր կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լա Մէնէրվա որ մայիս 5ին Մարսիլիէն և մայիս 12ին Պոլսէն պիտի մեկնի.

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լիբերիան։

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւագոյնքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈՒԹ ԸԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Մէյլէթ
Մահմէտ փողոց, Թիւ 141

514

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլ և Մէնչեսթրէն Գլխաւոր կանոնաւորապէս բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոքուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆէրոս	4000	Նէրթիս	3000
Օսմանլի	4000	Բերա	3000
Սէտոպրիս	3250	Ադրանդիք	1700
Թիպս	3250	Լոդիս	800
Մակասար	3250	Օլինտա	800
Մարիսթիս	3250	Սէսիլ	700
Սիթիքս	3000		

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանլըք փողոց,
Ուիթոլ խան
ՃԷՔՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
511 31, Ճէյմս Սգրիդ, Լիվերբուլ

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլ, Մէնչեսթրէն և Օպեսայի գլխ. կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Գրգ.
Աբարան	2,500	Ռոմբլս
Աբգատիա	2,500	Քրուիչշանք
Լաքոնիա	2,500	Ուիլքս
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Բուլգարիա	2,800	Ֆոթրջրոիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
513 Գործակալ

ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ Դէլ Ռէյլ, Կ. Պոլսոյ և Օդեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէբանոնօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4.300
Արկօ	1,300	Մարատին	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Գօրօտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրա	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիբաս	2,500	Օդրանդօ	4,500
Գամէս	2,100	Օդէս	2,000
Գաբէ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բայերմն	3,200
Տիտօ	2,500	Բասդէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Փիգօ	2,800
Էրաբօ	2,600	Իթալիա	1,400
Տրանգօ	2,600	Իթալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Իսլամ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Իսմանտ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Իսմէտ	3.500
Կարիէնտ	5,500	Նարէնտօ	1,000
Կիգանտ	2,200	Նարֆօ	2,000
Կօզօ	1,800	Նիկիֆոր	2,000
Կրօսնօ	2,200	Նորէնգօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ռիչրդ	3,000
Հիսալկօ	3,000	Թիկեր	1,300
Հիւմմէրդ	1,200	Թօրէտտօ	2,800
Ճիտօ	2,300	Փանդօ	3,600
Քէլտօ	2,000	Կէտտտօ	1600
Քօլնօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէտ	2,000	Զէրօ	41,0

Մասնաւոր շոգենաւը, նաւապետ Միլլը, ընդ հանուր վաճառքով Հրէն ատտ հասած, արպատ և Օտեսա ուղեւորած է։

Ոչնչաց շոգենաւը, նաւապետ Մուռ, ընդ հանուր վաճառքով Հրէն մեկնած է ամսոյս 8 ին և 26 ին ատտ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Մէյլէթ
514 խան Ղալաթիա

ՖՐԼԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Որ ոսկեղ տեղի տ'ունենայ կը բռնի Լիվերբուլ և Մէնչեսթրէն.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալբերտ	2500	Ֆալմէնեան	3700
Ալբասիան	2500	Ֆալմինեան	3700
Անտալուզեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպերիան	5500
Ադրիան	3700	Իսիրիան	5500
Պալմիրեան	6000	Իսդրիան	5500
Պուլկարեան	6000	Լէսպեան	2200
Քասթելեան	800	Լիկուրեան	2500
Պայրենեան	2000	Լիսպոն	800
Տուրոյ	700	Օրոնթոյ	700
Եէթիշլէն	3700	Բերսիան	3800
Ֆալպան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալէրնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատեարք, Պարտնայք Ֆրէտ, Էյլանտ և ընկ. Լիվերբուլ

Գործակալներնիս.

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Ճիպրալտար, Պ. Պ. Քարվիր Եղբարք
Ալէքսանդրիա, Կ. Լ. Վահման և ընկ.
Մալտա, Ա. Քամիլերի.
Շիրա, Ա. Մ. Մաւրօկօրտատոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդոլ և ընկ.

512

Ատրոնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՑԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1886 Ապրիլ 1 Երեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչեւ Ապրիլ 30

(Բոց է ՀԷրակի օրերէն) Եւրոպական եղբերէն կամաքլ ելնող շրջենաւուն Եր.ՐԻԵԼՈՐԻԵԱՆ ժամերը

Ժ. Վ. Թ.
) 11 40 ԵԷՆԻՄ. Մէջ. Պէջիւք. Թաթ. ԵԷՆԻՔ. (ԵԷՆԻՔԻԷԷՆ շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 17
) 12 15 ԵԷՆԻՔ, ՄԷՏԷՆ. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք (Ամենաւոգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
) 12 45 Ր. Ա. Ա. Գավ. ԵԷՆԻՄ Մէզարպ. Պէօյ. Թարապիա ԵԷՆԻՔԷՅ (ԵԷՆԻՔԻԷԷՆ շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 32
(Ուրբաթ օրերը ՄԷՏԷՆ. Խիրկ Պոյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք պիտի Հանդիպի)
) 1 35 ԵԷՆԻՔ. ՄԷՏԷՆ. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 28
(Բացի ուրբաթէ)
) 2 — ԵԷՆԻՄ. Մէզարպ. Պէպ. Թաթ. ԵԷՆԻՔ. ՄԷՏԷՆ. Մերկ. Պոյաճ. Ր Հիսար Պէպ. (Պէպ. պիտի հաղորդակցի) 19
3 — ԵԷՆԻՄ. Մէզարպ. Պէպ. Թաթ. ԵԷՆԻՔ. ՄԷՏԷՆ. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար. Պէպէք. (Պէպ. պիտի հաղորդակցի) 33
4 30 ԵԷՆ. Մէջ. Պէպ. Թաթ. ԵԷՆԻՔ. ՄԷՏԷՆ. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. Ամն. Գուրուչ. Օրթ. Պէշ. 32
6 15 ԵԷՆԻՄ. Մէզարպ. Պէջիւք. Թաթապ. Պէշդօզ Բաշաչ. ԵԷՆԻՔ. Մերկ. Գամլրճա. Ր. Ա. Հիսար Գամանլ. Ամնավ. Զէնկ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուռ. Պէշք. Իսպ. 4
8 15 Ա. Ե Ր. Գավ. ԵԷՆԻՄ. Մէզարպ. Պէպ. Թաթապ. ԵԷՆԻՔ. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. Ամնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշք. (ուրբաթ օրերը ՄԷՏԷՆԻԱ պիտի Հանդիպի) 20
10 — Մէզարպ. Պէպ. Թարապ. Պէշդ. ԵԷՆԻՔ. Մերկ Ր. Հիսար Ամնավ. Օրթաք. Պէշ. 28

Ամնավոտիլէրէն կամաքլ ելնող շրջենաւուց ժամերը

) 11 15 Պէպէք Ամնավ. Գուրբ. Օրթ. Պէշքք. 28
) 11 50 Պէպէք Ամնավ. Գուրբ Օրթ. Պէշքք. 34
) 12 20 Ամնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշքք. Գապ. 4
) 12 50 Պէպ. Ամնավ. Գուրբ. Օրթ. Պէշքք. 2
) 1 35 Ամնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշքք. Գապ. 17
) 2 10 Պէպէք Ամնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշքք. Գապաթաշ 22
) 3 — Պէպէք Ամն. Գուրբ. Օրթ. Պէշ. 34
4 — Պէպէք Ամնավ. Գուրբ. Օրթ. Պէշքք. 22
10 55 Լիսարէն ուղղակի կամուրջ 22
11 25 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 1

Ամիսական եղբերէն կամաքլ ելնող շրջենաւուց ժամերը

) 11 30 Վանիք. Պէնկ. Պէյլ. Գուզ. Գապ. 19
) 12 — Պէյդօզ Բաշաչ. Ր. Բ. մամ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիպլի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 25
) 12 30 Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյ. Գուզկ. 33
) 1 30 Գանտիլ. Վանիք. Զէնկէյ. Պէյլէրպ. Գուզկ. Պէշքք. 34
2 30 Պէպ. Թաթ. Պէյդ. Բաշաչ, Գանլրճա Ա. Հիսար Գանտ. (ուրբաթի օրերը Վանիք. Զէնկք. Պէյլ. Գուզկ. Իսկ. (Գանտ. շոգենաւին հետ պիտի Հաղ.) 20
) 2 30 Գանտիլ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. 2
3 30 Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իսկ. (բացի ուրբաթէ) 17
4 — Պէյդ. Բաշաչ. Գան. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէշքք. 25
8 45 Պէպիւք. Թաթապ. Պէյդ. Բաշաչ. Գանլրճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Զէնկէյ. Պէյլէր. Գուզկ. Իսպիւտար (Ուրբաթի օրերը Բ. Բ. Մամ.) 19
10 20 Գանտիլիէն ուղղակի կամուրջ 25

(Բոց է ՀԷրակի օրերէն) կամաքլէն Եւրոպական եղբրէ Երթեւեկող շրջենաւուց ժամերը

) 12 30 Պէշքք. Օրթ. Ամնավ. Բ. Հիսար Մերկ. ԵԷՆԻՔ. Թաթ. Պէպիւքտ. ԵԷՆԻՄ. 19
1 30 Պէշքք. Օրթ. Գուբ. Ամնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Պոյաճ. ՄԷՏԷՆ. ԵԷՆԻՔ. Թաթ. Պէպ. ԵԷՆԻՄ. 33
2 — Գապաթ. Իսպ. Գուզկ. Պէշքք. Օրթ. Պէյլէր. Զէնկէյ. Ամնավ. Գանտիլ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլրճ. Մերկ. ԵԷՆԻՔ. Բաշաչ. Պէյդ. Թարապ. Պէպ. Մէզ. ԵԷՆԻՄ. 4
2 45 Պէշքք. Օրթաք. Գուբ. Ամնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Մերկ. ԵԷՆ. Թաթ. Պէպ. Մէզ. ԵԷՆԻՄ. 32
5 15 Գապաթ. Պէշքք. Օրթաք. Գուբուչ. Ամնավ. Պէպէք. Բ. Հիսար Պոյաճ. Իմերկ. ՄԷՏԷՆ. ԵԷՆԻՔ. Պէյդ. Թարապ. Մէզ. ԵԷՆԻՄ. և Գանգրեր 20
6 45 Իսպ. Գուզկ. Պէշքք. Օրթ. Պէյլէր. Զէնկ. Ամնավ. Գանտիլ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլրճ. Մերկ. ԵԷՆԻՔ. Թարապ. Պէպ. 19
8 30 Պէշքք. Օրթ. Ամնավ. Պէպ. Բ. Հիսար Մերկ. ԵԷՆԻՔ. Թարապ. Մէզար. Պէպ. 28
10 30 Բ. Հիսար Պոյաճ. Մերկ. ՄԷՏԷՆ. ԵԷՆԻՔԷՅ, Թարապիա, Պէպ. Մէզարբ. ԵԷՆԻՄ. 17
11 10 ԵԷՆԻՔ. Թարապ. Պէպիւք. Մէզարպ. ԵԷՆԻՄ. 20
11 40 Պէպ. Բ. Հիսար Պոյաճ. Մերկ. ՄԷՏԷՆ. ԵԷՆԻՔ. 22

Կամաքլէն Ազգանվաղիկով երթեւեկող շրջենաւուց ժամերը

) 12 20 Ուղղակի Պէպէք 2
) 1 — Ուղղակի Ամնավոտաքէյ 17
) 1 40 Ուղղակի Պէպէք 25
) 2 30 Ուղղակի Պէպէք 34
3 30 Ուղղակի Պէպէք 22
10 — Պէշքք. Օրթ. Գուբուչ. Ամնավ. Պէպ. Բ. Հիսար (Վանտիր ելնող շոգենաւին հետ պիտի Հաղորդակցի) 22
10 30 Պէշքք. Օրթ. Գուբ. Ամնավ. Պէպէք 1
11 — Գապաթ. Պէշքք. Օրթաք. Գուբուչ. Ամնավ. Պէպ. Բ. Հիսար Պոյաճ.քէյ 19
11 30 Պէշքք. Օրթ. Գուբուչ. Ամնավ. Պէպ. 34
12 5 Պէշքք. Օրթ. Գուբուչ. Ամնավ. 4

Կամաքլէն Ամենայն եղբրէ երթեւեկող շրջենաւուց ժամերը

) 12 10 Իսպ. Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Պէյդ. Եէնկք. (բացի ուրբաթէ) 28
) 12 55 Ուղղակի Գանտիլի 34
) 1 55 Ուղղակի Գանտիլի 2
2 30 Իսպ. Գուզկ. Պէյլէր. Զէնկ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլրճ. Բաշաչ. Պէյդ. (Ուրբաթի օրերը Բ. Բ. մամ.) 25
2 55 Ուղղակի Գասանիլի (Բացի ուրբաթէ